

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای کتشر و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

معارف اسلامی و حقوق

Islamic Studies and Law

مقطع کارشناسی ارشد ناپيوسته

کرايش

حقوق خانواده | Family Law

گروه علوم انسانی

پيشنهادی دانشگاه امام صادق (ع)

نام رشته: معارف اسلامی و حقوق

عنوان گرایش: حقوق خانواده

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کارگروه تخصصی: حقوق

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه امام صادق (ع)

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته معارف اسلامی و حقوق گرایش حقوق خانواده، در جلسه شماره ۱۶۵ تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۱ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو - این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته معارف اسلامی و حقوق گرایش حقوق خانواده، مصوب جلسه شماره ۶۱۶ تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۰۷ شورای عالی برنامه‌ریزی شده است.

ماده سه - این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه امام صادق (ع)، پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی

رئیس کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی و سرفصل دروس
رشته «معارف اسلامی و حقوق»
گرایش حقوق خانواده»
(دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته)

سال ۱۴۰۱

فصل اول:

مشخصات کلی دوره

رشته «معارف اسلامی و حقوق» -

گرایش حقوق خانواده»

مقدمه

نظام خانواده، نهادی اساسی و محوری در جامعه بوده و به عنوان هسته اولیه دیگر نهادهای اجتماعی به شمار می‌رود. روابط اعضای خانواده در درجه نخست از پیوند عاطفی و خونی نشأت گرفته و در درجه دوم هر یک از اعضای خانواده نقشی دارند که این نقش‌ها پدیدآورنده روابطی هستند که تکالیف و حقوق خاصی را ایجاد نموده، روابط حقوقی را میان اعضای خانواده پدید می‌آورد. اشخاص تربیت‌یافته در این نظام بی‌بدیل به میزان رشد و شکوفایی‌شان در واحدهای اجتماعی و بزرگ انسانی تأثیرگذار بوده و نقش ایفا می‌نمایند، لذا شناخت و اجرای قوانین حقوقی در خانواده، نه تنها حافظ نظم خانواده است، بلکه موجبات استواری و پیشرفت جامعه را فراهم می‌سازد.

از سویی شناخت مسائل مربوط به خانواده و قضاوت درباره احکام و حقوق آنان، بدون شناخت و توجه به موقعیت و جایگاه نهاد خانواده در سیستم قانون‌گذاری دینی امری ناصواب است و سخن گفتن از حقوق فردی و اجتماعی اشخاص بدون عنایت به نقش و موقعیت خانواده در متون و منابع دینی امری ناشدنی است. دانشگاه امام صادق (ع) پس از ماه‌ها تلاش و کار علمی و مشورت با صاحب‌نظران دانشگاهی و قضایی جهت اهداف مذکور برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته معارف اسلامی و حقوق گرایش حقوق خانواده را در سال ۱۳۸۵ تهیه و پس از اجرای آن در طول سال‌های اخیر بر اساس تجارب به‌دست‌آمده، اقدام به بازنگری برنامه درسی رشته نموده است.

❖ ضرورت و اهمیت رشته

خانواده مقدس‌ترین نهاد در اسلام است، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصل دهم، خانواده را واحد بنیادین جامعه و مرکز اصلی رشد و تعالی انسان عنوان کرده است که لزوم آشنایی عمیق و دقیق با مباحث مربوط به این حوزه و تحولات آن و ارائه راهکارهایی برای مواجهه با مسائل جدید و بازنگری در راهکارهایی که پاسخگوی نیازها و مسائل امروز خانواده نیستند را دوچندان می‌نماید.

از سوی دیگر نیاز روزافزون دانشگاه‌ها به نیروهای مجرب و آشنا به حقوق خانواده و علوم وابسته و نیز ضرورت تقویت دانش فنی حقوقدانانی که در مسند قضا و یا در سمت‌های مشاور با مسائل عملی مقررات و ضوابط قانونی سروکار دارند و همچنین گسترش آموزش حقوق با توجه به نیازهای کشور و اهداف برنامه توسعه فرهنگی و آشنا ساختن محافل بین‌المللی با نظام حقوقی ایران از جمله محورهایی است که اهمیت و ضرورت آموزش رشته حقوق خانواده را نمایان می‌سازد.

همچنین با توجه به راهبردهای ابلاغی مقام معظم رهبری (دامت برکاته) به دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام)، تقویت بخش خواهران برای تأمین نیازهای نظام در عرصه زن و خانواده مورد توجه ویژه قرار گرفته است که این راهبرد، ضرورت وجود رشته‌هایی از جمله حقوق خانواده را روشن می‌نماید.

❖ تعریف و اهداف دوره

رشته حقوق خانواده در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) گرایشی میان‌رشته‌ای است که با صیغه فقه امامیه و حقوق بنانهاده شده و شامل دروس فقهی، اصولی، حقوق مدنی خانواده، حقوق جزای خانواده، حقوق بین‌الملل خانواده، آیین دادرسی ویژه دعوی خانواده و... است که نتایج آن در زمینه آموزشی، پژوهشی و اجرایی مورد استفاده قرار می‌گیرد و هدف از تشکیل آن:

- تربیت پژوهشگر و کادر آموزشی در قلمرو مطالعات حقوق خانواده؛
- تربیت قضات متخصص در حوزه حقوق خانواده برای ایجاد بستر مناسب برای رسیدگی‌های تخصصی در مراجع قضایی؛
- تبیین، نقد و ارزیابی نظام‌های حقوقی و اسناد ملی و بین‌المللی مرتبط با خانواده؛
- رصد و ارزیابی پیامدهای تحولات در حوزه سیاست‌گذاری، قوانین و مصوبات مرتبط با خانواده در کشور؛

کمک به پویایی و نوآوری فقه و حقوق خانواده متناسب با مقتضیات زمان و مکان؛
کمک به مراجع سیاست‌گذار و قانون‌گذار کشور در تبیین خط‌مشی‌ها و قوانین در حوزه خانواده.

➤ اهداف شناختی:

- گسترش و ارتقاء دانش و بیش تخصصی در مباحث فقهی حقوقی در حوزه خانواده؛
- توسعه توانایی انجام تجزیه و تحلیل و ارزیابی مواد قانونی در حوزه حقوق خانواده؛
- تبیین، نقد و ارزیابی نظام‌های حقوقی و اسناد ملی و بین‌المللی مرتبط با خانواده؛
- شناسایی نقش حقوق خانواده بر مسائل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی خانواده.

➤ اهداف گرایشی:

- گرایش به تلفیق مباحث فقهی - حقوقی خانواده؛
- گرایش به تلفیق مباحث حقوق خانواده با دیگر گرایش‌های حقوقی؛
- گرایش به تحکیم بنیان خانواده در مسائل حقوقی؛
- گرایش به بومی‌سازی مباحث حقوقی خانواده با تکیه بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی از طریق روش‌های علمی.

➤ اهداف مهارتی:

- توانایی ارائه خدمات امور حقوقی مربوط به خانواده؛
- توانایی ارائه راه‌حل‌های قابل اجرا برای مقابله با مسائل حقوق خانواده؛ با کمک منابع فقهی و حقوق تطبیقی؛
- تقویت روش تحقیق در علم حقوق و پیگیری تحقیقات در دکتری حقوق خانواده برای زمینه‌سازی جهت نظریه‌پردازی و تولید راهبردهای دانش‌بنیان در حوزه حقوق خانواده؛
- توانایی تجزیه و تحلیل مشکلات و انجام اقدامات مؤثر به منظور حل مسائل حقوقی پیچیده در حوزه خانواده.

❖ نقش و توانایی فارغ‌التحصیلان

- **دورنمای تحصیلی:** دانش‌آموختگان این رشته افزون بر تحصیل در دیگر گرایش‌های رشته حقوق، رشته فقه و مبانی حقوق و مطالعات زنان در مقطع دکتری، در صورت تأسیس مقطع دکتری حقوق خانواده در همین گرایش نیز به ادامه تحصیل بپردازند.
- **دورنمای شغلی:** دانش‌آموختگان این رشته با آگاهی‌ها و دانشی که در زمینه فقه، اصول، حقوق خانواده و روش تحقیق کسب کرده‌اند و نیز با برخورداری از قدرت بیان منطقی اطلاعات خود به شیوه استدلالی، قادر خواهند بود به امر تحقیق و تدریس در دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی پرداخته و پاسخگوی نیازهای جامعه در حوزه‌های تقنینی، اجرایی و قضایی مرتبط با خانواده باشند.

❖ شرایط و ضوابط ورود به دوره

کسانی می‌توانند داوطلب ورود به دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) شوند که دارای شرایط زیر باشند:

الف- دارا بودن گواهی‌نامه معتبر کارشناسی؛

ب- پذیرش در آزمون کارشناسی ارشد سازمان سنجش و آموزش کشور؛

ج- پذیرش در آزمون ورودی و مصاحبه علمی دانشگاه امام صادق (علیه السلام).

❖ طول دوره

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده» حداقل شش نیم‌سال است و هر دانشجو موظف است ۳۲ واحد اصلی (با احتساب واحدهای پایان‌نامه)، ۱۴ واحد تکمیلی و حداکثر ۸ واحد جبرانی (به تشخیص گروه) را بگذراند.

نوع درس	تعداد واحد
جبرانی	حداکثر ۸
اصلی	۲۸
تکمیلی	۱۴
پایان‌نامه	۴
مجموع	۴۶ + ۸

فصل دوم:

جداول دروس رشته

«معارف اسلامی و حقوق»

گرایش حقوق خانواده»

(۱) جدول دروس جبرانی

پیش نیاز	نوع واحد درسی			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۱۶	۱۶	۱	آیین دادرسی مدنی مقدماتی	۱۰۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه خانواده مقدماتی	۱۰۲
-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول فقه مقدماتی	۱۰۳
-	-	۳۲	۳۲	۲	متون حقوقی انگلیسی	۱۰۴
-	-	۱۶	۱۶	۱	متون حقوقی عربی	۱۰۵
		۱۲۸	۱۲۸	۸	جمع	

* از جدول دروس جبرانی تا سقف ۸ واحد به تشخیص گروه ارائه می شود.

(۲) جدول دروس اصلی

پیش نیاز	نوع واحد درسی			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول فقه (۱)	۱۰۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول فقه (۲)	۱۰۷
-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول فقه (۳)	۱۰۸
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه خانواده (۱)	۱۰۹
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه خانواده (۲)	۱۱۰
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه خانواده (۳)	۱۱۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق خانواده (۱)	۱۱۲
-	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق خانواده (۲)	۱۱۳
-	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق خانواده (۳)	۱۱۴
-	-	۳۲	۳۲	۲	آیین دادرسی مدنی خانواده	۱۱۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	تعارض قوانین در دعاوی خانوادگی	۱۱۶
حقوق خانواده (۱ و ۲)	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق خانواده تطبیقی	۱۱۷
-	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق جزای خانواده	۱۱۸
-	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق خانواده در اسناد بین الملل	۱۱۹
	-	۴۴۸	۴۴۸	۲۸	جمع	

۳) جدول دروس تکمیلی

پیش نیاز	نوع واحد درسی			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
—	—	۴۸	۴۸	۳	خانواده در قرآن و سنت	۱۲۰
—	—	۴۸	۴۸	۳	نقد مبانی و مسائل خانواده در غرب	۱۲۱
—	—	۳۲	۳۲	۲	روانشناسی خانواده	۱۲۲
—	—	۱۶	۱۶	۱	روش تحقیق	۱۲۳
—	—	۳۲	۳۲	۲	قواعد فقه	۱۲۴
—	—	۱۶	۱۶	۱	حقوق خانواده و تحولات نوین پزشکی	۱۲۵
—	—	۳۲	۳۲	۲	اختیاری	
	—	۲۲۴	۲۲۴	۱۴	جمع	

❖ هر دانشجو ملزم به گذراندن ۲ واحد از دروس اختیاری است که از میان دروس زیر توسط دانشجو انتخاب می شود.

۴) دروس اختیاری

پیش نیاز	نوع واحد درسی			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
—	—	۳۲	۳۲	۲	اجرای احکام و تصمیمات قضایی خانواده	۱۲۶
—	۱۶	—	۱۶	۱	کارورزی	۱۲۷
—	—	۱۶	۱۶	۱	آسیب شناسی قوانین و مقررات خانواده	۱۲۸
—	—	۱۶	۱۶	۱	جامعه شناسی خانواده	۱۲۹
—	—	۱۶	۱۶	۱	فلسفه حقوق خانواده	۱۳۰
—	—	۱۶	۱۶	۱	امور حسبی خانواده	۱۳۱

۵) مرحله پژوهشی

تعداد واحد	عنوان
۴	پایان نامه

فصل سوم:

سرفصل دروس رشته

«معارف اسلامی و حقوق»

گرایش حقوق خانواده»

سرفصل دروس جبرانی

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
آیین دادرسی مقدماتی مدنی				Pre-Civil Procedure		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	تجزیه و تحلیل	عملی	تجزیه و تحلیل	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
						آموزش تکمیلی عملی:
اهداف درس:						
❖ آشنایی دانشجویان با مراجع قضایی، آیین رسیدگی به دادخواست و درخواست‌های مراجعان، صدور و اجرا آراء و آثار مترتب بر آنها ❖ کلیات کاربردی آیین دادرسی جهت ورود به مباحث تخصصی آیین دادرسی خانواده						
سرفصل درس:						
❖ کلیات سازمان‌های قضایی • طبقه‌بندی مراجع قضایی • مأمورین قضایی و حقوق و تکالیف آنان ❖ صلاحیت محاکم (ذاتی، نسبی، محلی) ❖ دادخواست (شرایط، ابلاغ، آثار) ❖ جریان دعوی و رسیدگی به آن (دادرسی عادی، دادرسی فوری) ❖ احکام و تصمیمات قضایی • صدور حکم • آثار حکم • طرق اعتراض به احکام (تجدیدنظر، فرجام‌خواهی، اعاده‌ی دادرسی، اعتراض شخص ثالث) ❖ اجرای احکام • تصرف و شرایط آن ❖ طواری دادرسی ناشی از درخواست تأمین • تأمین خواسته و شرایط درخواست آن • توقیف اموال و طلب تبدیل تأمین • آثار تأمین • تأمین اتباع بیگانه • تأمین واهی ❖ طواری دادرسی ناشی از دعوی و اصحاب دعوی • دعوی اضافی • دخالت اشخاص ثالث ❖ طواری دادرسی ناشی از توقیف و زوال دادرسی						

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع:

۱. احمدی، نعمت (۱۳۹۵). آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات اطلس.
۲. افتخار جهرمی، گودرز. آیین دادرسی مدنی. تهران: دور اندیشان. آخرین سال انتشار.
۳. بهرامی، بهرام (۱۳۸۷). آیین دادرسی مدنی - علمی کاربردی. تهران: انتشارات نگاه بینه.
۴. خدابخشی، عبدالله (۱۳۹۰). مبانی فقهی آیین دادرسی مدنی و تأثیر آن در رویه قضایی ایران. تهران: شرکت سهامی انتشار.
۵. زراعت، عباس (۱۳۸۳). قانون آیین دادرسی مدنی در نظم حقوقی ایران. تهران: انتشارات خط سوم.
۶. شمس، عبدالله (۱۳۹۶). آیین دادرسی مدنی دوره بنیادین ج ۱ و ۲ و ۳. تهران: انتشارات دراک.
۷. کاتوزیان، ناصر (۱۳۸۷). اثبات و دلیل اثبات. تهران: انتشارات میزان.
۸. متین دفتری، احمد (۱۳۹۴). آیین دادرسی مدنی و بازرگانی. تهران: مجد.
۹. مهاجری، علی (۱۳۸۷). مبسوط در آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات فکر سازان.
۱۰. واحدی، قدرت الله (۱۳۸۵). بایسته‌های آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات میزان.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
فقه خانواده مقدماتی				Pre- Family Islamic Jurisprudential		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی	
				عملی		
				نظری	تکمیلی	
				عملی		
				نظری	الزامی	
عملی						
نظری	اختیاری					
عملی						
اهداف درس:						
❖ تقویت مهارت استنتاج آراء و نظریات فقه خانواده از مصادر فقهی						
❖ توانمندی دانشجو در ارزیابی و تحلیل فقهی قوانین و دیدگاه‌های حقوقی موجود در زمینه شرایط و موانع نکاح						
سرفصل درس:						
❖ ماهیت نکاح و حکم آن (صیغه و نکاح معاطاتی) و بررسی اقوال: شرایط صیغه عقد نکاح و دیدگاه‌های فقهی نسبت به نکاح معاطاتی						
❖ آداب نکاح						
❖ شرایط متعاقدين (اذن ولی در نکاح باکره رشیده). بررسی اقوال فقهی موجود و ادله هر یک						
❖ موانع نکاح (کفر، رضاع، نسب، مصاهره) - کفایت						
❖ نکاح فضولی و وکالت در عقد						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منبع اصلی:						
۱. شهید ثانی، زین الدین بن علی. (۱۳۷۲). مسالک الافهام فی شرح شرایع الاسلام. بیروت: مؤسسه البلاغ للطباعة.						
منابع فرعی:						
۱. موسوی عاملی، محمدبن علی (۱۴۱۳ ه ق). نهایی المرام فی شرح مختصر شرایع الاسلام. تحقیق مجتبی عراقی؛ علی پناه اشتیاردی، حسین یزدی. قم: مؤسسه النشر الاسلامی.						
۲. شبیری زنجانی، موسی (۱۳۷۷). کتاب نکاح. قم: مؤسسه پژوهشی رای پرداز.						
۳. مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۲). کتاب نکاح. قم: مدرسه امام علی بن ابی طالب (ع).						
۴. الجبعی العاملی (الشهید الثانی)، زین الدین (۱۳۸۸). الروضه البهیة فی شرح للمعه الدمشقیة. تهران: مکتبه العلمیه الاسلامیه.						

دانشگاه امام صادق علیه السلام								
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»								
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:				
اصول فقه مقدماتی				Pre- Principles of Islamic Jurisprudence				
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی		
				کارگاه			عملی	
				سمینار			نظری	تکمیلی
				سفر علمی			عملی	الزامی
				سایر:			نظری	اختیاری
اهداف درس:								
❖ آشنایی تخصصی با مسائل اصول فقه و احاطه به ابزار و مقدمات عملیات استنباط حکم شرعی و نحوه به کارگیری آن در فقه ❖ آشنایی با مسائل اصول فقه با رویکردی استدلالی و ملاحظه آراء معاصرین ❖ آشنایی با مقدمات کشف حکم شرعی از ادله لفظی شرعی و نحوه جمع ادله ❖ زمینه تربیت پژوهشگران در عرصه ورود به اصول فقه در حل موضوعات و مسائل خانواده								
سرفصل درس:								
❖ تعریف علم الاصول، موضوع علم الاصول، فائده علم الاصول ❖ الحکم الشرعی و تقسیمه و مسائله (من الاجتماع و التضاد و المبادی و القضايا الحقیقیه و الخارجیه، الامارات و الاصول) ❖ الادله و الاصول المحرزہ و غیر المحرزہ - القطع؛ حجیت و تقسیمه و مسائله - مسلک حق الطاعه و مسلک قبح العقاب بلا بیان ❖ القواعد العامه فی الادله المحرزہ: الدلیل الشرعی اللفظی و مسائله (الظهور التصوری و الظهور التصدیقی، الوضع و اقسامه، مباحث حول الحقیقه و المجاز، اقسام اللفظ و المعنی، الامر والنهی، قاعده احترازیه القیود، الاطلاق و التقابل بین الاطلاق و التقیید، طریق اثباته، اقسامه و کیفیه استفادته من اسم الجنس، العموم و ادواته: اقسام المفاهیم (الشرط، الوصف، اللقب، الغایه و الاستثناء. التطابق بین الدلالات، مناسبات الحکم و الموضوع، اثبات الملاک بالدلیل								
روش ارزشیابی:								
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه					
*	*	*	به تشخیص استاد					
منابع اصلی:								
۱. صدر، محمدباقر (۱۴۰۶ هـ ق). حلقه ثانیه، بیروت: دارالکتب اللبنانی مکتبه المدرسه. ۲. مظفر، محمدرضا (۱۳۷۰). اصول الفقه، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.								
منابع فرعی:								
۱. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین (بی تا). کفایه الاصول. قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام). ۲. فاضل موحدی کرمانی، محمد (۱۳۷۸). ایضاح الکفایه. قم: نوح. ۳. فاضل لنکرانی، محمدجواد (۱۳۸۱). اصول فقه شیعه: درس های خارج اصول فقه آیه الله العظمی فاضل دام ظلّه / تقریر. تحقیق و تنظیم محمود ملکی اصفهانی و سعید ملکی اصفهانی. قم: مرکز فقهی ائمه اطهار (علیهم السلام). ۴. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب نکاح. قم: امام علی بن ابیطالب (ع). ۵. فسیری، نجلی، موسی (۱۴۱۹). کتاب نکاح. قم: موسسه پژوهشی رای پرداز. ۶. قافای، حسین شریعتی، سعید (۱۳۸۶). اصول فقه کاربردی. تهران: سمت.								

کد درس: ۱۰۴

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
متون حقوقی انگلیسی				English Law Texts		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	جبرانی	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
هدف درس:						
❖ کسب مهارت ترجمه متون حقوقی از زبان انگلیسی و استفاده در کارهای تحقیقاتی						
سرفصل درس:						
❖ marriage						
❖ Divorce						
❖ Adoption						
❖ Guardianship						
❖ Civil partnership in west						
❖ Women cases and materials (moot court)						
❖ Un resolutions and family						
❖ Un reports on women						
❖ Un reports on children						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منابع اصلی:						
۱. متون حقوقی با موضوع Family Law						

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
متون حقوقی عربی				Arabic law texts		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	
				سمینار	نظری	تکمیلی
				سفر علمی	عملی	
				سایر:	نظری	الزامی
		اختیاری	عملی			
هدف درس:						
❖ کسب مهارت ترجمه متون حقوقی از زبان عربی و استفاده در کارهای تحقیقاتی						
سرفصل درس:						
❖ مباحث مرتبط با نکاح و انحلال آن						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منابع:						
۱. المؤمنی، احمد محمد (۲۰۰۹). الاحوال الشخصية فقه، الطلاق و الفسخ و التفريق و الخلع، عمان: دار الميسره للنشر و التوزيع.						
۲. السعدی، احمد فاضل (۱۳۸۷ هـ ش). فقه المرأة، قم: موسسه بوستان کتاب.						
۳. شمس الدين، محمدمهدی (۱۹۹۶). حقوق الزوجية و حق العمل للمرأة، بيروت: المؤسسة الدولية للدراسات و النشر.						
۴. المصطفوی، کاظم (۱۳۸۴). الاحوال الشخصية (الطلاق). قم: المركز العالمی للدراسات الاسلامیه.						
۵. النجفی، محمد (۱۳۸۵). الاحوال الشخصية (النکاح). قم: المركز العالمی للدراسات الاسلامیه.						
۶. القزوينی، جودت (۲۰۰۵). الطفل و الاحکام المتعلقة به فی الفقه الاسلامی، بيروت: دار الرافدين للطباعة و النشر و التوزيع.						
۷. شلبی (۱۳۹۳ هـ). احکام الأسرة فی الاسلام، بيروت: دار النهضة العربيه للطباعة و النشر.						
۸. السباعی (۱۴۲۰ هـ). المرأة بین الفقه و القانون، بيروت: دار الوراق.						

سرفصل دروس اصلی

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
اصول فقه (۱)				Principles of Islamic Jurisprudence (1)		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: اصول فقه مقدماتی هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: اصول فقه مقدماتی هم نیاز: ندارد	نوع درس:	تکمیلی	عملی	آموزش تکمیلی عملی:	کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
						سایر:

اهداف درس:

❖ آشنایی تخصصی با مسائل اصول فقه و احاطه دانشجویان به ابزار و مقدمات عملیات استنباط حکم شرعی و نحوه به کارگیری آن در فقه

❖ آشنایی با مسائل اصول فقه با رویکردی استدلالی و ملاحظه آراء معاصرین

❖ آشنایی با مقدمات کشف حکم شرعی از ادله غیرلفظی شرعی و نحوه جمع ادله

❖ زمینه پرورش پژوهشگران در عرصه ورود به اصول فقه در حل موضوعات و مسائل خانواده

سرفصل درس:

❖ الدلیل الشرعی غیر اللفظی: دلاله الفعل، دلاله السکوت و التقرير.

❖ سیره العقلا و ارتباطه، اثبات الصدور (وسائل الاثبات الوجدانی الدلیل الشرعی اللفظی؛ الخبر المتواتر، الاجماع، سیره المتشرعه).

❖ وسایل اثبات الوجدانی للدلیل الشرعی غیر اللفظی (السیره المعاصره للمعصومین، سکوت المعصوم). درجه الوثوق فی وسائل الحراز الوجدانی.

❖ اثبات الصدور (وسائل الاثبات التبعدی: الخبر الواحد و الحجیته)

❖ جهه الصدور (تحدید دائره الحجیه، قاعده التسامح فی ادله السنن).

❖ اثبات حجیه الدلاله فی الدلیل الشرعی (حجیه الظهور و ادلته، ظواهر الکتاب الکریم)

توضیح: تمام این مباحث در تطبیق با کتاب اصول فقه علامه مظفر تدریس می شود.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. صدر، محمدباقر. (۱۴۰۶ هـ.ق). دروس فی علم الاصول (حلقه ثانیه). بیروت: دارالکتب اللبنانی مکتبه المدرسه.

۲. مظفر، محمدرضا. (۱۳۷۰). اصول الفقه. قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.

منابع فرعی:

۱. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین (بی تا). کفایه الاصول. قم: مؤسسه آل البیت (علیهم السلام).

۲. فاضل محمدی کرمانی، محمد (۱۳۷۸). ایضاح الکفایه. قم: نوح.

۳. فاضل نیکزادی، محمدجواد (۱۳۸۱). اصول فقه شیعه: درس های خارج اصول فقه آیه الله العظمی فاضل دام ظلّه. تقریر، تحقیق و تنظیم محمود ملکی اصفهانی و سعید ملکی اصفهانی. قم: مرکز فقهی ائمه اطهار (علیهم السلام).

۴. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب نکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).
۵. شبیری زنجانی، موسی (۱۴۱۹). کتاب نکاح. قم: موسسه پژوهشی رای پرداز.
۶. قافی، حسین؛ شریعتی، سعید (۱۳۸۶). اصول فقه کاربردی. تهران: سمت.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
اصول فقه (۲)				Principles of Islamic Jurisprudence (2)		
تعداد واحد: ۲ واحد	پیش نیاز: اصول فقه مقدماتی	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	هم نیاز: ندارد			عملی		
				نظری	الزامی	
				عملی		
				نظری		
				عملی		
سایر:						
اهداف درس:						
❖ آشنایی تخصصی با مسائل اصول فقه و احاطه دانشجو به ابزار و مقدمات عملیات استنباط حکم شرعی و نحوه به کارگیری آن در فقه						
❖ آشنایی با مسائل اصول فقه با رویکردی استدلالی و ملاحظه آراء معاصرین						
❖ آشنایی با مقدمات کشف حکم شرعی از ادله عقلی و نحوه جمع ادله						
❖ زمینه پرورش پژوهشگران در عرصه ورود به اصول فقه در حل موضوعات و مسائل خانواده						
سرفصل درس:						
❖ الدلیل العقلی و اقسامه (قاعده استحاله التکلیف بغیر المقدور، قاعده امکان التکلیف المشروط، قاعده تنوع القيود و احکامها، المسئولیه تجاه القيود و المقدمات، القيود المتأخره زماناً عن المقيد، زمان الوجوب والواجب، اخذ العلم بالحکم فی الموضوع الحکم، اخذ العلم بحکم فی موضوع حکم آخر، اخذ قصد امتثال الامر فی متعلقه، شرطیه القدره بمعنی الاعم، التخییر و الکفائیه فی الواجب، امتناع اجتماع الامر والنهی).						
❖ الدلیل العقلی و حجیته (الوجوب الغیری لمقدمات الواجب، اقتضاء وجوب الشیء لحرمة ضده، اقتضاء الحرمة للبطلان، مسقطات الحکم، امکان النسخ و تصویره، الملازمه بین الحسن و القبح و الامر و النهی، الاستقراء و القیاس).						
توضیح: تمام این مباحث در تطبیق با کتاب اصول فقه علامه مظفر تدریس می شود.						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منابع اصلی:						
۱. صدر، محمدباقر (۱۴۰۶ هـ ق). دروس فی علم الاصول (حلقه ثانیه). بیروت: دارالکتب اللبنانی مکتبه المدرسه.						
۲. مظفر، محمدرضا (۱۳۷۰). اصول الفقه. قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.						
منابع فرعی:						
۱. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین (بی تا). کفایه الاصول. قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام.						
۲. فاضل موحدی کرمانی، محمد (۱۳۷۸). ایضاح الکفایه. قم: نوح.						
۳. فاضل لیکرانی، محمدجواد (۱۳۸۱). اصول فقه شیعه: درس های خارج اصول فقه آیه الله العظمی فاضل دام ظلّه. تقریر، تحقیق و تنظیم محمدرضا لیکرانی، اصفهانی و سعید ملکی اصفهانی، قم: مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام.						
۴. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب النکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).						
۵. شیرازی، رحیم (۱۴۱۹). کتاب النکاح. قم: مؤسسه پژوهشی رای پرداز.						
۶. فاضل، رحیم (۱۳۸۶). اصول فقه کاربردی. تهران: سمت.						

دانشگاه امام صادق علیه السلام									
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»									
نام درس به فارسی:					نام درس به انگلیسی:				
اصول فقه (۳)					Principles of Islamic Jurisprudence (3)				
تعداد واحد: ۲ واحد		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: اصول فقه مقدماتی		هم نیاز: ندارد		نوع درس:	
آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی	تکمیلی	الزامی	اختیاری	عملی	نظری	عملی	عملی
	کارگاه	عملی							
	سمینار	نظری							
	سفر علمی	عملی							
	سایر:	عملی							
اهداف درس:									
- آشنایی تخصصی با مسائل اصول فقه و احاطه دانشجو به ابزار و مقدمات عملیات استنباط حکم شرعی و نحوه به کارگیری آن در فقه - آشنایی با مسائل اصول فقه با رویکردی استدلالی و ملاحظه آراء معاصرین - آشنایی با مقدمات کشف حکم شرعی از ادله عقلی و نحوه جمع ادله - زمینه پرورش پژوهشگران در عرصه ورود به اصول فقه در حل موضوعات و مسائل خانواده									
سرفصل درس:									
- الاصول العملیه (القاعده العملیه فی حاله الشک، البراءه الشرعیه؛ ادلتها، تحدید مفادها و شروطها، قاعده منجزیه العلم الاجمالی، تحدید ارکانها و موارد اختلاف). - الاصول العملیه (الاستصحاب، تعریفه و تمیزه من سایر مشابیهاته، ادلته و ارکانه، عموم جریان و تطبیقاته، استصحاب الحکم المعلق، استصحاب التدریجیات، استصحاب الکلی، الاستصحاب فی حالات الشک فی التقدّم و التأخر و حاله مجهولی التاریخ و توارد الحالتین، الاستصحاب فی حالات الشک السببی و المسببی). - تعارض الادله (التعارض بین الادله المحرزہ، قاعده الجمع العرفی، قاعده تساقط المتعارضین، قاعده الترجیح للروایات الخاصه، قاعده التخییر للروایات الخاصه، التعارض بین الاصول العملیه، التعارض بین الادله المحرزہ و الاصول العملیه) توضیح: تمام این مباحث در تطبیق با کتاب اصول فقه علامه مظفر تدریس می شود.									
روش ارزشیابی:									
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه			
*		*		*		به تشخیص استاد			
منابع اصلی:									
- صدر، محمدباقر (۱۴۰۶ هـ.ق). دروس فی علم الاصول (حلقه ثانیه). بیروت: دارالکتب اللبنانی مکتبه المدرسه. - مظفر، محمدرضا (۱۳۷۰). اصول الفقه. قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.									
منابع فرعی:									
- آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین (بی تا). کفایه الاصول. قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام. - فاضل مؤیدالدین کرمانی، محمد (۱۳۷۸). ایضاح الکفایه. قم: نوح. - فاضل زکریانی، محمدجواد (۱۳۸۱). اصول فقه شیعه: درس های خارج اصول فقه آیه الله العظمی فاضل دام ظلّه. تقریر، تحقیق و تنظیم محمود ملک اصفهانی و سعید ملک اصفهانی، قم: مرکز فقهی ائمه اطهار عليهم السلام. - مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب النکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).									

۵. شبیری زنجانی، موسی (۱۴۱۹). کتاب النکاح. قم: موسسه پژوهشی رای پرداز.
۶. قافی، حسین؛ شریعتی، سعید (۱۳۸۶). اصول فقه کاربردی. تهران: سمت.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
فقه خانواده (۱)				Family Islamic Jurisprudential (1)		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: فقه خانواده مقدماتی هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی	ندارد
				عملی	تکمیلی	
				نظری		
				عملی	الزامی	
				نظری		
				عملی	اختیاری	
سایر:	عملی					
اهداف درس:						
❖ آشنایی تخصصی با موضوعات، مبانی و ادله فقهی مباحث مربوط به شرایط و موانع صحت عقد نکاح، آثار مالی و غیرمالی نکاح و استفاده از آن برای حل معضلات قوانین مرتبط و شیوه‌های استنباط فقیهان شیعه ❖ شناخت شرایط و موانع صحت عقد نکاح و مبانی فقهی در تعیین آثار نکاح ❖ زمینه‌سازی پرورش پژوهشگران در عرصه مطالعات فقهی حقوقی خانواده ❖ ایجاد توانمندی برای رفع خلأها و ابهامات قانونی در حوزه انعقاد نکاح و آثار مالی و غیرمالی انعقاد نکاح						
سرفصل درس:						
❖ آثار مالی نکاح: مهریه (تقدیر مهر، حق حبس، تفویض و اقسام آن، مالکیت زوجه در مهر) نفقه (شروط وجوب نفقه، مصادیق نفقه، مالکیت زوجه در نفقه، مسقطات نفقه، تقاص در نفقه) ❖ آثار غیرمالی نکاح: قسم (حق مشترک بودن، وجوب یا عدم وجوب ابتدا در قسم، واجبات قسم، هبه در قسم، مسقطات قسم) تمکین و حسن معاشرت (نشوز هر یک از زوجین، حقوق و تکالیف متقابل در موارد نشوز، حق اختصاصی یا مشترک در حسن معاشرت) عزل (اباحه عزل، آثار عزل به غیر شرط، حالات عزل در اقسام نکاح، موارد ثبوت دیه در صورت عزل)						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منبع اصلی:						
۱. نجفی، محمدحسن (۱۳۷۶). جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام. تهران: دارالکتب الاسلامیه.						
منابع فرعی:						
۱. العاملی الجبعی، زین العابدین بن علی (بی‌تا). مسالک الافهام فی شرح شرائع الاسلام. قم: دارالهدی.						
۲. طباطبائی حکیم، محسن (۱۳۷۴). مستمسک العروه الوثقی. قم: موسسه دار التفسیر.						
۳. انصاری، مرتضی بن محمدامین (بی‌تا). کتاب النکاح. قم: کنگره بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، مجمع الفکر.						
۴. اراکی، محمدعلی (بی‌تا). کتاب النکاح. قم: نور نگار.						
۵. خوافساری، سید احمد (۱۳۶۴). جامع المدارک فی شرح المختصر النافع. تعلیق علی اکبر الغفاری. تهران: مکتبه الصدوق.						
۶. خویی، ابوالقاسم (۱۳۷۷). کتاب نکاح. نجف: مطبعه الآداب.						

۷. موسوی خمینی، روح‌الله (۱۳۷۹). تحریر الوسیله. قم: دار العلم.
۸. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب نکاح. قم: امام علی بن ابی‌طالب (ع).

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
فقه خانواده (۲)				Family Islamic Jurisprudential (2)		
تعداد واحد: ۲ واحد	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: فقه خانواده مقدماتی	هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
❖ شناخت مقررات فقهی و ادله در مشروعیت طلاق، فسخ و انفساخ						
❖ زمینه سازی پرورش پژوهشگران در عرصه مطالعات مربوط به انحلال نکاح						
❖ ایجاد توانمندی رفع خلأها و ابهامات قانونی در حوزه انحلال نکاح						
سرفصل درس:						
❖ انحلال نکاح و اسباب آن:						
• طلاق: شرایط طرفین، صیغه طلاق، اقسام طلاق، قواعد صلح، احکام محلل، احکام رجوع، احکام عده، خلع و مبارات، لعان.						
• فسخ: مفهوم و ماهیت، موجبات						
• انفساخ: مفهوم و ماهیت، موجبات						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
*	*	*	به تشخیص استاد			
منبع اصلی:						
۱. نجفی، محمدحسن (۱۳۷۶). جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام. تهران: دارالکتب الاسلامیه.						
منابع فرعی:						
۱. العاملی الجعفی، زین العابدین بن علی (بی تا). مسالک الافهام فی شرح شرائع الاسلام. قم: دارالهدی.						
۲. طباطبایی حکیم، محسن (۱۳۷۴). مستمسک العروه الوثقی. قم: موسسه دار التفسیر.						
۳. انصاری، مرتضی بن محمدامین (بی تا). کتاب النکاح. قم: کنگره بزرگداشت شیخ اعظم انصاری.						
۴. اراکی، محمدعلی (بی تا). کتاب النکاح. قم: نور نگار.						
۵. خوانساری، سید احمد (۱۳۶۴). جامع المدارک فی شرح المختصر النافع. تعلیق: علی اکبر الغفاری. تهران: مکتبه الصدوق.						
۶. خویی، ابوالقاسم (۱۳۷۷). کتاب النکاح. نجف اشرف: مطبعه الآداب.						
۷. موسوی خمینی، روح الله (۱۳۷۹). تحریر الوسیله. قم: دار العلم.						
۸. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب النکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).						

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
فقه خانواده (۳)				Family Islamic Jurisprudential (3)		
تعداد واحد: ۲ واحد	پیش نیاز: فقه خانواده مقدماتی		نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	هم نیاز: ندارد				عملی	
					نظری	الزامی
					عملی	
					نظری	
					عملی	
اهداف درس:						
- آشنایی با موضوعات، مبانی و ادله فقهی مباحث مربوط به اطفال و فرزندان در خانواده و استفاده از آن برای حل معضلات قوانین مرتبط و شیوه‌های استنباط فقیهان شیعه. - آشنایی با موضوعات، مبانی و ادله فقهی مباحث مربوط به جرائم مربوط به روابط زوجین و جرائم در روابط با فرزندان و استفاده از آنها برای حل معضلات قوانین مرتبط و شیوه‌های استنباط فقیهان شیعه - شناخت مبانی احکام فقهی جرائم مربوط به روابط زوجین و روابط والد فرزندی - زمینه‌سازی پرورش پژوهشگران در عرصه مطالعات مربوط به تربیت فرزند و نیز امور کیفری خانواده - ایجاد توانمندی رفع خلأها و ابهامات قانونی در موضوع حضانت و تربیت فرزندان و در حوزه جرائم حدی خانواده						
سرفصل درس:						
- احکام اولاد: - احکام ولادت - ولایت قهری بر فرزندان - حضانت و اقسام آن - اقسام ولایت قهری بر فرزندان: اموال صغار، نکاح صغار، حقوق اطفال، نفقه، بر تربیت - تربیت: ماهیت تربیت، مراحل تربیت، ساحت‌های تربیت، اسالیب تربیت، تکسب اطفال، عبادات صبی، تادیب فرزند - جرائمی که مجازات خاص و معین دارند: - قتل در فراش - قذف زوجه - قتل فرزند توسط پدر یا مادر - سقط جنین - زنا با محارم - مسئولیت جزایی عاقله						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
	*	*	به تشخیص استاد			
منابع اصلی:						
۱. انجمنی، محمدحسن (۱۳۷۶). جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام. تهران: دارالکتب الاسلامیه.						

۲. انصاری شیرازی، قدرت الله (۱۴۲۹ ق) ، موسوعه احکام الاطفال و ادلتها . قم ، مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام.

منابع فرعی:

۱. العاملی الجبعی، زین العابدین بن علی (بی تا). مسالک الافهام فی شرح شرائع الاسلام. قم: دارالهدی.
۲. طباطبایی حکیم، محسن (۱۳۷۴). مستمسک العروه الوثقی. قم: موسسه دار التفسیر.
۳. انصاری، مرتضی بن محمد امین (بی تا). کتاب النکاح. قم: کنگره بزرگداشت شیخ اعظم انصاری.
۴. اراکی، محمد علی (بی تا). کتاب النکاح. قم: نور نگار.
۵. خوانساری، سید احمد (۱۳۶۴). جامع المدارک فی شرح المختصر النافع. تعلیق علی اکبر الغفاری، تهران: مکتبه الصدوق.
۶. خویی، ابوالقاسم (۱۳۷۷). کتاب النکاح. نجف اشرف: مطبعه الآداب.
۷. موسوی خمینی، روح الله (۱۳۷۹). تحریر الوسیله. قم: دار العلم.
۸. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب النکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده (۱): عقد نکاح و آثار آن				Family law (1): Marriage and Its Effects		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	عملی	نظری	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
آموزش تکمیلی عملی:	الزامی	اختیاری	نظری	عملی	نظری	
اهداف درس:						
- تقویت قدرت استنباط و تجزیه و تحلیل دانشجو در مسائل عقد نکاح و آثار آن - توانمندی حل مسائل حقوقی عقد نکاح و آثار آن - آشنایی با رویه قضایی و تجزیه و تحلیل متون حقوقی						
سرفصل درس:						
- تعریف و ماهیت نکاح (هدف و مقتضای ذات نکاح) - خواستگاری - نامزدی (هدایای نامزدی، آثار انحلال آن): تحلیل مواد ۱۰۳۵ و ۱۰۳۶، ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸ قانون مدنی - شروط صحت نکاح - اراده و عیوب اراده - نحوه اظهار اراده (لزوم لفظ، عربی بودن لفظ، صیغه خاص) - اعتبار نکاح معاطاتی - اهلیت نکاح (عقل در مقابل جنون، بلوغ، رشد) - ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی و سیر تصویب آن - تأثیر اراده ولی در ازدواج دختر باکره (مطابقت ماده ۱۰۴۳ قانون مدنی با نظریه فقها) - نکاح فضولی و آثار آن - موانع نکاح (کفر، لعان و...) - نکاح منقطع (ماهیت، آثار آن) - آثار نکاح دائم - مهریه - شرایط مهریه (ماده ۱۰۷۸ - ۱۰۷۹ قانون مدنی) - رضایت زوجین در میزان مهریه و تحلیل مهریه توسط شخص ثالث - شرط خيار در مهر و عقد و شرط فاسخ - عوامل استقرار مهریه - نحوه پرداخت مهریه (حال، موجب، عندالمطالبه، عندالاستطاعه) و تأثیر آن در حق حبس - حق حبس در قانون مدنی (مقایسه مواد ۱۰۸۵ و ۱۰۸۶ قانون مدنی) و آرای قضایی - نقش اعسار زوج از پرداخت مهریه در حق حبس - اعسار زوج و نحوه اجرای ماده ۳ محکومیت‌های مالی و ماده ۲۲ قانون حمایت خانواده ۹۱ - مبنای ضمان در ماده ۱۰۸۴ قانون مدنی و تحلیل آن						

- انواع مهریه (مهرالمثل، مهرالمتعه، مفوضه المهر، مفوضه البضع)
- تحلیل تعدیل مهریه (افزایش و کاهش مهریه) با قانون مدنی، رویه قضایی، نظر شورای نگهبان و رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری

• حقوق و تکالیف قانونی زوجین و ضمانت اجرای آن

- حقوق جنسی زوجین
- حقوق مالی زوجه (اجرت‌المثل خانه‌داری، نفقه، جهیزیه)
- حقوق غیرمالی زوجین (حسن معاشرت، ریاست خانواده، تشدید مبانی خانواده)

• حقوق و تکالیف قراردادی زوجین

- قراردادهای مالی زوجین
- قراردادهای غیرمالی زوجین (بررسی مواد ۱۱۱۴، ۱۱۱۶، قانون مدنی)
- شروط بنایی و ضمنی
- بررسی شروط مندرج در عقدنامه‌ها

توضیح: طرح موضوعات سرفصل همراه با مسائل مطروحه در دادگاه‌ها صورت می‌گیرد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. امامی، سید حسن (۱۳۷۶). حقوق مدنی. جلد چهارم. تهران: انتشارات اسلامی، چاپ چهارم.
۲. جعفری لنگرودی، محمدجعفر (۱۳۸۶). حقوق خانواده. تهران: کتابخانه گنج دانش.
۳. صفایی، سید حسین؛ امامی، سید حسن (۱۳۹۱). مختصر حقوق خانواده. تهران: انتشارات میزان.
۴. کاتوزیان، امیر ناصر (۱۳۹۲). حقوق مدنی خانواده. تهران: انتشارات شرکت سهامی انتشار.
۵. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۵). بررسی فقهی حقوقی نکاح و انحلال آن. تهران: انتشارات نشر علوم انسانی.
۶. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۵). نظریه عمومی شروط و التزامات در حقوق اسلامی. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
۷. لطفی، اسدالله (۱۳۸۸). حقوق خانواده. تهران: انتشارات خرسندی.

منابع فرعی:

۱. رسالات و مقالات علمی مرتبط.
۲. آراء و رویه‌های قضایی مربوطه.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده (۲): عقد نکاح و آثار آن				Family law (2): Dissolution of marriage		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			جبرانی		کارگاه	
			تکمیلی		سمینار	
			الزامی		سفر علمی	
			اختیاری		سایر:	
			عملی			
اهداف درس:						
- تقویت قدرت استنباط و تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل انحلال نکاح - آشنایی دانشجویان با نظریات نوین در خصوص مسائل انحلال نکاح - توانمندی حل مسائل حقوقی انحلال نکاح و آثار آن						
سرفصل درس:						
- طلاق: - مفهوم شناسی طلاق به معنای اخص و به معنای اعم و اصطلاحی در لغت، در قرآن، روایات، در کلام فقها - ارکان طلاق - شرایط صحت طلاق (اجرای صیغه، اشهاد، اراده طلاق دهنده، اهلیت طلاق دهنده) - اختیار طلاق (ولی، وکیل زوج) - طلاق قضایی: بررسی مواد ۱۱۲۹-۱۱۳۰-۱۰۲۹ قانون مدنی، تطبیق با قواعد «لا حرج» و «الحاکم ولی ممتنع» - طلاق به وکالت از زوج به نحو مطلق و یا مشروط - تشریفات طلاق - مقایسه وضعیت پیشین و کنونی تشریفات طلاق با توجه به قانون حمایت خانواده - اقسام طلاق: - رجعی - بائن - طلاق خلع: - مفهوم شناسی خلع - نظریه خلع معوض (قراردادی) و مقایسه با طلاق های توافقی - نظریه خلع از ناحیه زوجه - تطبیق انواع خلع با ماده ۱۱۴۶ قانون مدنی - بررسی تطبیقی طلاق مبارات با طلاق توافقی - مسئله رجوع						
تعیین فسخ نکاح عیوب مشترک و اختصاصی بحث در خصوص امکان تعمیم فسخ به عیوب دیگر						

- آثار مالی فسخ نکاح
- ❖ انفساخ نکاح
- ارتداد، اسلام، لعان
- تغییر جنسیت

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۵). بررسی فقهی حقوقی نکاح و انحلال آن. تهران: انتشارات علوم انسانی.
۲. صفایی، سید حسین؛ امامی، سید حسن (۱۳۹۱). مختصر حقوق خانواده. تهران: انتشارات میزان.
۳. کاتوزیان، امیر ناصر (۱۳۹۲). حقوق مدنی خانواده. تهران: انتشارات شرکت سهامی انتشار.
۴. جعفری لنگرودی، محمدجعفر (۱۳۸۶). حقوق خانواده. تهران: انتشارات کتابخانه گنج دانش.

منابع فرعی:

۱. رسالات و مقالات علمی مرتبط.
۲. آراء و رویه‌های قضایی مربوطه.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده (۳): قرابت‌ها و آثار آن				Family law (3): Relationships and their effects		
تعداد واحد: ۲ واحد	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش‌نیاز: ندارد	هم‌نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
❖ تقویت قدرت استنباط و تجزیه و تحلیل دانشجو در مسائل قرابت‌ها و آثار آن						
❖ آشنایی دانشجویان با مسائل نوین در خصوص قرابت‌ها و آثار آن						
❖ توانمندی حل مسائل حقوقی نسب و آثار آن						
سرفصل درس:						
❖ مفهوم خویشاوندی						
❖ موجبات خویشاوندی						
• نسب						
• سبب						
• رضاع						
• سرپرستی کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست و بدسرپرست						
❖ اقسام نسب						
• نسب مشروع						
○ نفی نسب						
○ اقرار به نسب						
• نسب به شبهه						
• نسب نامشروع						
• شیوه‌های جدید ایجاد قرابت						
❖ زوال قرابت سببی						
• اشتباه در وجود سبب						
• تغییر عنوان قرابت (در اثر تغییر جنسیت)						
❖ آثار قرابت						
• حقوق فرزندان و تکالیف والدین آنان						
○ حضانت						
○ تربیت						
○ حق ملاقات						
○ ولایت						
○ قیمومیت						
• نفقه اقارب						

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۵). بررسی فقهی حقوقی نکاح و انحلال آن. تهران: نشر علوم انسانی.
۲. صفایی، سید حسین، امامی، سید حسن (۱۳۹۱). مختصر حقوق خانواده. تهران: میزان.
۳. کاتوزیان، امیر ناصر (۱۳۹۱). حقوق مدنی خانواده. تهران: شرکت سهامی انتشار.
۴. جعفری لنگرودی، محمدجعفر (۱۳۸۶). حقوق خانواده. تهران: کتابخانه گنج دانش.
۵. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۱). فقه پزشکی. تهران: انتشارات حقوقی با همکاری انجمن علمی حقوق پزشکی ایران.
۶. صادقی مقدم، محمدحسین (۱۳۸۳). مبانی فقهی و بایسته‌های قانون نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور در اهدای گامت و جنین در درمان ناباروری. تهران: سمت.
۷. شریعتی نسب، صادق (۱۳۹۶). فرزندخواندگی. تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی.

منابع فرعی:

۱. رسالات و مقالات علمی مرتبط.
۲. آراء و رویه‌های قضایی مربوطه.
۳. فصلنامه فقه پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی.
۴. فصلنامه حقوق پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
آیین دادرسی مدنی خانواده				Civil Procedure of Family		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	
				سمینار	نظری	تکمیلی
				سفر علمی	عملی	الزامی
				سایر:	نظری	اختیاری
				عملی	عملی	
اهداف درس:						
❖ آشنایی با نحوه تطبیق قوانین آیین دادرسی مدنی دادگاه‌های عمومی و انقلاب با قانون حمایت خانواده ۹۱						
❖ آشنایی با نحوه به کارگیری قوانین آیین دادرسی مدنی در طرح امور و دعاوی خانوادگی و رسیدگی به آن						
❖ آشنایی با نحوه دفاع در دعاوی خانواده						
سرفصل درس:						
❖ کلیات						
• تعاریف خانواده و آیین دادرسی مدنی و دعاوی خانوادگی.						
• ویژگی‌های آیین دادرسی (امری بودن، محدود بودن حوزه اعمال به مراجع قضایی، عطف به ما سیق شدن و قابلیت تحول پذیری).						
• ضرورت آیین دادرسی افتراقی در دعاوی خانوادگی.						
❖ صلاحیت دادگاه خانواده.						
• صلاحیت ذاتی دادگاه خانواده (بررسی نوع صلاحیت دادگاه خانواده نسبت به دادگاه عمومی با توجه به معیارهای نوع، صنف و درجه، صلاحیت دادگاه خانواده در رسیدگی به دعاوی دیگر، رفع اختلاف بین دادگاه خانواده و دادگاه عمومی، صلاحیت شورای حل اختلاف در رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی).						
• امور و دعاوی داخل در صلاحیت دادگاه خانواده.						
• صلاحیت محلی دادگاه خانواده						
• ارتباط دعاوی خانوادگی با دادگاه‌های چند حوزه قضایی.						
• رسیدگی توأمان به دعاوی خانوادگی مرتبط با دادگاه‌های مختلف.						
• دادگاه صالح برای رسیدگی به دعاوی زوجین مقیم خارج از کشور.						
❖ قاضی دادگاه خانواده و تشکیلات آن						
• رئیس دادگاه خانواده یا دادرس علی‌البدل (ابلاغ ویژه، رسیدگی به دعاوی مربوط به اصل نکاح یا طلاق و ...)						
• مشاور قضایی دادگاه خانواده						
• سازمان دادگاه خانواده (مرکز مشاوره تخصصی، نهاد داور)						
❖ رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی.						
• عدم رعایت تشریفات دادرسی و دعاوی خانوادگی (تفکیک تشریفات از اصول و معیارها، تشریفات دادرسی در دعاوی خانوادگی)						
• اداره دلیل در امور و دعاوی خانوادگی و اعتباربخشی به ادله (تشخیص مدعی و منکر در دعاوی خانوادگی، امکان تحلیل دلیل توسط دادرس، ارزیابی دلیل و اعتبار سنجی آن در امور و دعاوی خانوادگی)						

- وکالت در دعاوی خانوادگی (وکالت در امر طلاق و نحوه اجرای آن در دادگاه)
- ❖ تصمیمات دادگاه خانواده
- انواع تصمیمات مراجع قضایی (حکم قرار، دستور موقت، گواهی، گواهی عدم امکان سازش و تفکیک آن از گزارش اصلاحی)
- تفکیک موارد صدور حکم طلاق یا گواهی عدم امکان سازش.
- ❖ اجرای تصمیمات محاکم خانواده
- شرایط طلاق (کلیات)
- اجرای تصمیمات دادگاه بر طلاق (نحوه شروع به اجرا، مدت اعتبار تصمیم دادگاه بر طلاق، اجرای طلاق در ارتباط با حقوق مالی زوجه، اجرای طلاق بدون رضایت یکی از زوجین و ...)
- اجرای تصمیمات صادره از مراجع قضایی دیگر کشورها (شناسایی و اجرای احکام محاکم خارجی در دادگاه‌های ایران، شناسایی و اجرای احکام خارجی در امور خانوادگی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. شمس، عبدالله (۱۳۹۶). آیین دادرسی مدنی دوره بنیادین ج ۱ و ۲ و ۳. تهران: انتشارات دراک.
۲. احمدی، نعمت (۱۳۹۵). آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات اطلس.
۳. افتخار جهرمی، گودرز. آیین دادرسی مدنی. تهران: دور اندیشان، آخرین سال انتشار.
۴. متین دفتری، احمد (۱۳۹۴). آیین دادرسی مدنی و بازرگانی. تهران: مجد.
۵. نویخت، یوسف (۱۳۹۳). آیین دادرسی مدنی. تهران: راد نواندیش.
۶. اسدی، لیلا سادات؛ شکری، فریده (۱۳۹۱). آیین دادرسی مدنی ویژه امور و دعاوی خانوادگی. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۷. بداغی، فاطمه (۱۳۸۸). آیین دادرسی خانواده. تهران: میزان.

منابع فرعی:

۱. رسالات و مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.
۲. آراء و رویه‌های قضایی مربوطه.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
تعارض قوانین در دعاوی خانوادگی				Conflict of laws in family crisis		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	تکمیلی
				سمینار	نظری	الزامی
				سفر علمی	عملی	اختیاری
				سایر:	نظری	
					عملی	
اهداف درس:						
❖ آشنایی با قوانین جدید و سیستم‌های نوین حل تعارض کشورها ❖ تسلط دانشجویان بر شناسایی و حل مسائل تابعیت زوجین ایرانی و غیر ایرانی ❖ تسلط دانشجویان بر شناسایی و حل مسائل تابعیت فرزندان و والدین ایرانی و غیر ایرانی ❖ ارتقای قدرت تحلیل دانشجویان در زمینه تحلیل حقوق و تکالیف فرزندان و والدین مختلف‌التابعیت						
سرفصل درس:						
❖ کلیات • تعریف تعارض قوانین با رویکرد دعاوی خانوادگی • معرفی عوامل یا عناصر خارجی موجد تعارض قوانین در دعاوی خانوادگی • مهم‌ترین قوانین قابل استناد در حل تعارض قوانین در دعاوی خانوادگی • رابطه بین تعارض قوانین و تعارض دادگاه‌ها در دعاوی خانوادگی ❖ راهکار ایجاد تعادل و هماهنگی میان سیستم‌های حل تعارض در دعاوی خانوادگی • یافتن قانون صلاحیت‌دار از میان قوانین موجود ○ مسئله توصیف در دعاوی خانوادگی ○ اقسام توصیف و تعیین قانون صلاحیت‌دار برای هر قسم • اجرای قانون صلاحیت‌دار ❖ بررسی حالت‌های ممکن میان سیستم‌های حل تعارض در امور خانوادگی • هماهنگی و اتفاق نظر (ایران و فرانسه) • تعارض مثبت: هر یک از قواعد حل تعارض، قانون خود را صلاحیت‌دار می‌داند • تعارض منفی: هر سیستم برای حل تعارض به دیگری یا قانون ثالث ارجاع دهد (احاله) ❖ احاله در دعاوی خانوادگی • تعریف و اقسام احاله (درجه اول و دوم) • راهکارهای قانونی ما در مورد احاله در دعاوی خانوادگی ❖ تعارض متحرک در دعاوی خانوادگی • اقسام تعارض متحرک و نمونه‌های آن در دعاوی خانوادگی (نسب، نکاح و طلاق) • شرایط تأثیر بین‌المللی حق (مرتبط با خانواده) در ایران ○ ایجاد حق طبق قانون صلاحیت‌دار به‌موجب قواعد ایرانی حل تعارض (احوال شخصیه ایرانیان) ○ ایجاد حق با رعایت تمام شرایط قانونی (تشریفات مذهبی نکاح)						

- حدود تأثیر بین‌المللی حق در ایران
 - حدود تعیین‌شده در قانون خارجی (نفقه خواهر و برادر)
 - حدود تعیین‌شده در قانون ایران
- ❖ بررسی ابعاد مختلف استناد به قانون خارجی در دعاوی خانوادگی
 - ماهیت مسئله: موضوعی یا حکمی بودن قانون خارجی
 - اختلاف‌نظر در دکترین و نظام‌های حقوقی (آلمان، فرانسه، انگلیس)
 - رویکرد قوانین و رویه قضایی ایران
 - نحوه اثبات قانون خارجی در دعاوی خانوادگی
 - مرجع و چگونگی تفسیر قانون خارجی در دعاوی خانوادگی
- ❖ موانع اجرای قانون خارجی در دعاوی خانوادگی
 - نظم عمومی در دعاوی خانوادگی
 - مفهوم نظم عمومی در قوانین داخلی و دیگر نظام‌های حقوقی
 - نمونه‌هایی از دعاوی خانوادگی
 - تقلب نسبت به قانون در امور خانوادگی
 - تقلب در نظام‌های رومی ژرمنی (سوءاستفاده از حق انتخاب قانون)
 - تقلب در نظام‌های کامن لا (سوءاستفاده از حق انتخاب دادگاه) «Forum Shopping»
 - آثار پیشگیری از تقلب در دعاوی خانوادگی
- ❖ کلیاتی درباره دعاوی خانوادگی (موضوع تعارض قوانین)
 - معرفی دسته ارتباط احوال شخصیه (اهلیت و وضعیت)
 - مقایسه قواعد حل تعارض ناظر بر موضوعات خانوادگی در نظام‌های حقوقی مختلف
- ❖ حل تعارض قوانین ناظر بر دعاوی نکاح
 - قانون حاکم بر دعاوی ناظر بر امور قبل از نکاح
 - قانون حاکم بر نامزدی
 - اهلیت زوجین
 - بررسی دعوی بطلان نکاح و نیز نکاح فضولی
 - قانون حاکم بر نکاح
 - نکاح ایرانیان در خارج (شرایط شکلی و ماهوی)
 - نکاح بیگانگان در ایران (شرایط شکلی و ماهوی)
 - اختلاف تابعیت یا مذهب زن و مرد (بررسی تفصیلی ماده ۹۶۳ ق.م.ا)
 - بررسی وضعیت بی‌تابعیتی یا چند تابعیتی شوهر
- ❖ حل تعارض قوانین در دعاوی طلاق
 - قانون حاکم بر مسائل ماهوی طلاق
 - قانون حاکم بر مسائل شکلی طلاق
 - بررسی ماهیت امری یا تکمیلی قواعد حل تعارض طلاق
 - بررسی قواعد حل تعارض سایر کشورها در مورد طلاق
 - اقسام قواعد حل تعارض کشورهای اروپایی در مورد طلاق قبل از سال ۲۰۱۰
 - قواعد حل تعارض کشورهای اروپایی در مورد طلاق بعد از سال ۲۰۱۰
 - بررسی مفاد آیین‌نامه شورای اروپا ۲۰۱۰ در مورد تعیین حاکم بر طلاق
 - اجرای اجرای صادره از محاکم خارجی در دعاوی خانوادگی
 - تفکیک دو مرحله شناسایی و اجرای احکام خارجی
 - شرایط اجرای احکام خارجی
 - موانع اجرای احکام خارجی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

۱. الماسی، نجادعلی (۱۳۸۳). حقوق بین الملل خصوصی. تهران: میزان.
۲. سلجوقی، محمود (۱۳۷۰). حقوق بین الملل خصوصی. تهران: دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران.

منابع فرعی:

۱. رسالات و مقالات علمی مرتبط
۲. آرای دادگاههای کشورهای اسلامی و غیر اسلامی در عرصه خانواده
۳. قوانین و مصوبات مربوطه از جمله قانون مدنی، قانون اساسی، قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه، قانون حمایت خانواده و...

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده تطبیقی				Comparative family law		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: حقوق خانواده (۱ و ۲) هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	تکمیلی
				سمینار	نظری	الزامی
				سفر علمی	عملی	اختیاری
				سایر:	نظری	
					عملی	
اهداف درس:						
❖ آشنا ساختن دانشجویان با مفهوم حقوق تطبیقی، جایگاه و اهمیت آن در عصر معاصر						
❖ کسب مهارت در بررسی و تحلیل ساختار، منابع و رویه‌های نظام‌های حقوقی						
سرفصل درس:						
❖ کلیات						
• تعریف حقوق تطبیقی خانواده						
• دستاورد حقوق تطبیقی خانواده						
❖ بررسی تطبیقی خواستگاری در کشورهای اسلامی						
• تعریف خواستگاری						
• موانع و شرایط خواستگاری (بررسی تطبیقی مذاهب اسلامی)						
❖ بررسی تطبیقی نامزدی در کشورهای اسلامی و غیر اسلامی						
• تعریف و ماهیت نامزدی						
• راه‌های اثبات نامزدی در قوانین داخلی (کشورهای اسلامی و اروپایی)						
• تشریفات نامزدی (سوریه، لبنان، کشورهای اروپایی)						
• آثار بر هم زدن نامزدی						
○ وضعیت هدایا و نامه‌های دوران نامزدی (فرانسه، سوئد، انگلیس)						
○ بررسی برخی شرایط خاص (مانند وضعیت مهریه تسلیم شده در دوران نامزدی) (سوریه)						
❖ بررسی تطبیقی اهلیت برای ازدواج						
• سن ازدواج						
○ بررسی تطبیقی سن بلوغ نکاح در قوانین کشورها						
○ مروری بر آخرین آمار و گزارش‌های سازمان ملل متحد در مورد تحولات قانونی کشورها در رابطه با حداقل سن ازدواج دختران و پسران						
○ حداقل سن ازدواج در استانداردهای حقوق بین‌الملل بشر						
○ بررسی راهکارهای حقوقی کشورهای مختلف در رابطه با «ازدواج زیر سن قانونی» و «والدین نوجوان» (بلژیک، آلمان، هلند)						
○ مطالعه موردی قوانین جدید افغانستان با توجه به تحولات اخیر						
• اجازه ولی یا والدین برای ازدواج						
○ بررسی اذن ولی برای ازدواج دختران در کشورهای اسلامی						

○ شرایط رضایت والدین در قوانین کشورهای غیر اسلامی (چین، قبرس، ژاپن، تاجیکستان، ایتالیا، نروژ، اسپانیا)

• بررسی تطبیقی ازدواج غیرتشید در قوانین کشورهای اسلامی (تونس، کویت)

• بررسی تطبیقی ازدواج مجنون

○ در قوانین کشورهای اسلامی (کویت، سوریه، یمن)

○ بررسی تحلیلی رویکرد نهادهای بین‌المللی در مورد ازدواج دختران معلول

○ بررسی موردی ازدواج افراد مبتلا به سندرم داون

❖ بررسی تطبیقی برخی شروط ضمن عقد نکاح

• بررسی شرط انتقال تا نصف دارایی در قوانین کشورهای اسلامی و مقایسه آن با نهاد اشتراک در اموال در قوانین کشورهای اروپایی

• شرط وکالت زوج در طلاق در کشورهای اسلامی (سوریه، مراکش، عراق و یمن)

• شرط منع شوهر از ازدواج مجدد و ضمانت اجرای آن در کشورهای اسلامی

❖ بررسی تطبیقی تعدد زوجات

• مطالعه تطبیقی شرایط و محدودیت‌های تعدد زوجات در قوانین کشورهای اسلامی (عراق، لبنان، تونس، یمن، لیبی، سوریه، الجزایر، مراکش، عمان، اردن)

• مطالعه موردی قوانین جدید کشور مصر در رابطه با تعدد زوجات

• ضمانت اجرای مدنی و کیفری عدم رعایت شرایط قانونی در کشورهای اسلامی

❖ مطالعه تطبیقی حقوق و تکالیف همسران

• حقوق و تکالیف مشترک زوجین در کشورهای اسلامی و غیر اسلامی (هلند، ترکیه، کشورهای آمریکای لاتین (کلمبیا، پرو، مکزیک و بولیوی)

• حقوق و تکالیف منحصر به زوج در قوانین کشورهای اسلامی (کویت، اندونزی، اردن، لبنان، تونس، افغانستان)

○ بررسی تطبیقی شرایط اشتغال زوج

○ تکلیف زن به تمکین

○ نفقه و مصادیق آن

○ مهریه و اقسام آن در قوانین کشورهای اسلامی

• حقوق و تکالیف منحصر به زوج

○ مطالعه تطبیقی نهاد ریاست شوهر بر خانواده و آثار آن در کشورهای اسلامی

○ قلمروی تکالیف مالی زوج

• بررسی تطبیقی-تحلیلی اسناد و رویه بین‌المللی در رابطه با حقوق و تکالیف زوجین

○ نفی نقش‌های خانوادگی با عنوان کلیشه‌های جنسیتی

○ راهبردهای جدید توازن میان اشتغال همسران و خانواده

○ راهبردهای جدید تقویت نقش و مسئولیت مردان در خانواده

❖ بررسی تطبیقی فسخ نکاح در کشورهای اسلامی

• بررسی تطبیقی ماهیت فسخ نکاح

• شرایط و عوامل فسخ نکاح (مصر، کویت، الجزایر، عراق، لبنان، سوریه)

❖ بررسی تطبیقی طلاق

• اقسام قوانین کشورهای اسلامی در مورد اختیار مرد در طلاق

○ طلاق به اراده مرد و بدون مراجعه به دادگاه

○ طلاق به اراده مرد با لحاظ مصالح اجتماعی و خانوادگی

○ طلاق توسط دادگاه و صرف درخواست آن از سوی زن یا مرد

• طلاق به اراده زن (بررسی تطبیقی قوانین کشورهای اسلامی عوامل پذیرش درخواست طلاق از سوی زوج)

• بررسی تطبیقی اقسام طلاق در کشورهای غیر اسلامی (امریکا، فرانسه، ایتالیا، سوئد) ○ طلاق مجازات ○ طلاق درمان یا مبتنی بر شکست • بررسی تطبیقی اقسام طلاق در کشورهای اسلامی (سوریه، کویت، یمن، لبنان و سودان، عراق) • بررسی تطبیقی آثار مالی و غیرمالی طلاق در کشورهای اسلامی و غیر اسلامی			
روش ارزشیابی:			
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	*
منابع:			
۱. قدری باشا، محمد (۲۰۰۶). الاحوال الشرعیه فی الاحوال الشخصیه. قاهره: دارالسلام. ۲. بی نا (۲۰۰۴). دلیل عملی لمدونۀ الأسرة. بی‌جا: جمعیه النشرالمعلومه والقانونیه والقضاییه. ۳. ربانی، حامد (۱۳۸۴). بررسی تطبیقی طلاق به‌موجب تقصیر در حقوق ایران و فرانسه. مجله گواه، شماره ۲ و ۳. ۴. عرفانی، محمود (۱۳۸۵). طلاق در فرانسه و ایتالیا. تهران: جنگل. ۵. گرجی، ابوالقاسم، صفایی، حسین (۱۳۸۴). بررسی تطبیقی حقوق خانواده. تهران: دانشگاه تهران. ۶. المجله للاحوال الشخصیه، تونس ۲۰۰۸. ۷. اختیاری، احمد (۱۳۸۳). تحولات علل و موجبات طلاق در فرانسه. مجله گواه، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت.			

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق جزای خانواده				Family Criminal Law		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	عملی	نظری	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
❖ آشنایی با ویژگی‌های خاص حقوق کیفری در خصوص جرائم ارتكابی در حوزه خانواده و ضمانت اجرای کیفری آن‌ها و نیز قواعد شکلی ناظر بر تحقیقات، دادرسی و اجرای احکام مزبور ❖ ایجاد قدرت تجزیه و تحلیل و آسیب‌شناسی سیاست کیفری ایران در حمایت از خانواده ❖ آشنایی با نظام مطلوب حمایت از خانواده در دو حوزه حقوق کیفری شکلی و ماهوی						
سرفصل درس:						
❖ ماهیت و هدف حقوق کیفری خانواده ❖ ویژگی‌های حقوق کیفری ماهوی خانواده و جرائم مرتبط با این حوزه ❖ مبانی ضرورت یا عدم ضرورت تعیین ضمانت اجرای کیفری در حوزه حقوق • ویژگی‌های خاص حقوق کیفری مشتمل بر مفهوم جرم انگاری و شاخص‌های آن • تفاوت‌های حقوق کیفری با سایر رشته‌های حقوق از جمله ضمانت اجرا، هدف و ماهیت • هدف غایی از ورود حقوق کیفری به حوزه حقوق خانواده و محدودیت‌های مداخله در حریم (خصوصی) خانواده ❖ حقوق خانواده و آیین دادرسی کیفری • پیش از آغاز دادرسی • در زمان طرح دعوا • در جریان دادرسی • اجرای حکم توضیح: در این قسمت به موضوع تأثیر روابط خانوادگی در معافیت از مجازات، تخفیف یا تشدید آن و نیز ارتباط جرم با حوزه خانواده و موانع تحقق جرم اشاره خواهد شد. ❖ مختصات آیین دادرسی کیفری خانواده: • سرعت در رسیدگی (اجتناب از اطاله دادرسی) • تسهیل آیین رسیدگی • رازداری حرفه‌ای • رعایت حریم خصوصی • رعایت کرامت انسانی • تأمین امنیت بزه دیده • استفاده از روش‌های توافق و مصالحه • جرائم ارتكابی در زمان انعقاد نکاح:						

- ازدواج با دختر زیر سن نکاح
- فریب در ازدواج
- ازدواج با زن شوهردار یا در عده
- عدم ثبت نکاح
- عدم ارائه گواهی سلامت یا تقلب در آن
- ازدواج بدون تحصیل مجوزهای قانونی
- ❖ جرائم ارتكابی پس از انعقاد نکاح:
 - ترك نفقه زوجه
 - انكار یا ادعای زوجیت
 - ازدواج مجدد بدون مجوز
 - اجرای طلاق بدون رعایت تشریفات قانونی
- ❖ جرائم ارتكابی علیه اطفال در ارتباط با وظایف والدین و سرپرستان قانونی ایشان:
 - ترك انفاق
 - عدم رعایت مقررات مربوط به حضانت، ملاقات و ...
 - ربودن طفل تازه متولدشده
 - عدم استرداد طفل
 - رها کردن طفل یا فرد نیازمند کمک (والدین و معلولین)
 - ممانعت از تحصیل طفل
 - اظهار کذب علیه هویت طفل
 - سقط جنین
 - کودک‌آزاری
 - خرید و فروش و قاچاق کودکان

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	*

*جهت تسلط دانشجویان بر مباحث حقوق کیفری و آشنایی با ابواب مختلف آن از جمله حقوق جزای عمومی، جزای اختصاصی، آیین دادرسی کیفری و جرم‌شناسی، تکالیف و تحقیقاتی به دانشجویان ارائه می‌شود

منابع:

۱. اسدی، لیلا سادات، شکری، فریده (۱۳۹۱). آیین دادرسی امور و دعاوی خانوادگی. تهران: امام صادق (علیه السلام).
۲. آقایی نیا، حسین (۱۳۹۲). جرائم علیه اشخاص (جنایات). تهران: میزان.
۳. میر محمدصادقی، حسین (۱۳۹۶). حقوق جزای اختصاصی؛ جرائم علیه اشخاص. تهران: میزان.
۴. اسدی، لیلا سادات (۱۳۹۶). حقوق کیفری خانواده. تهران: میزان.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده در اسناد بین الملل				Family International Law		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
❖ ایجاد مهارت و تقویت قوه استنباط و ارتقای کیفیت تجزیه و تحلیل دانشجو در درک وضعیت و جایگاه نهاد خانواده در نظام						
❖ اصول، قواعد و مقررات بین المللی ناظر بر زندگی خانوادگی						
❖ آشنایی با ماهیت و محتوای حق بر زندگی خانوادگی در اسناد بین المللی						
❖ آشنایی با محدوده مداخله و تکالیف دولت ها در زندگی خانوادگی						
❖ آشنایی با چگونگی حمایت از خانواده و حقوق اعضای آن در اسناد بین المللی						
❖ زمینه سازی نقد و بررسی تحلیلی قواعد و مقررات بین المللی ناظر بر زندگی خانوادگی در پرتو آموزه های اسلامی						
سرفصل درس:						
❖ آشنایی با طبقه بندی اسناد بین المللی مربوط به موضوع						
❖ سیر تحولات بین المللی مربوط به طرح موضوع خانواده در اسناد بین المللی						
❖ مفهوم شناسی و اصول حاکم بر خانواده در اسناد بین المللی:						
• خشونت و خانواده						
• اشتغال و خانواده						
• آموزش و خانواده						
• سلامت و خانواده						
• سالمندی و خانواده						
• معلولیت و خانواده						
❖ آسیب شناسی برخی مباحث مربوطه در حیطه خانواده در اسناد بین المللی						
❖ رویکرد کشورهای اسلامی در قبال مقوله خانواده در سطح بین المللی						
❖ اثرگذاری اسناد بین المللی بر تحولات نظری و عملی داخل کشورها در مقوله خانواده						
❖ چشم انداز آتی مقوله خانواده در اسناد بین المللی						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
-	*	*	*			
منابع اصلی:						
۱. ایده، اسپورن؛ کروزه، کاتارینا؛ رساس، آلن (۱۳۹۱). حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مترجم: ماهر و غدیری و دیگران، تهران:						

۲. کریون. میتوسی (۱۳۸۸). چشم‌اندازی به توسعه میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ترجمه محمد حبیبی مجنده، انتشارات دانشگاه مفید.
۳. مهرپور، حسین (۱۳۹۳). مباحثی از حقوق زن از منظر حقوق داخلی، مبانی فقهی و موازین بین‌المللی، چاپ چهارم، نشر اطلاعات.
۴. صفاری نیا، محیا (۱۳۹۳). خانواده در اسناد حقوقی بین‌المللی، حقوق و تکالیف دستاوردها و چالش‌ها، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
۵. مهرپور، حسین (۱۳۹۲). نظام بین‌المللی حقوق بشر، تهران: نشر اطلاعات چاپ پنجم.
۶. غدیری، ماهرو (۱۳۹۳). حق بر زندگی خانوادگی از منظر حقوق بشر، رساله دکترای حقوق بین‌الملل عمومی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران.

منابع فرعی:

۱. اعلامیه‌ها و پیمان‌نامه‌های بین‌المللی.
۲. قطعنامه‌ها و توصیه‌نامه‌ها (به‌ویژه مجمع عمومی و شورای حقوق بشر سازمان ملل).
۳. نظریات تفسیری (به‌ویژه نظریات تفسیری کمیته حقوق بشر، کمیته منع تبعیض علیه زنان و کمیته حقوق کودک).
۴. گزارشات گزارشگران موضوعی سازمان ملل (به‌ویژه گزارشگر منع خشونت علیه زنان و گزارشگر حقوق کودک).
۵. مصوبات سازمان‌های بین‌المللی (به‌ویژه سازمان بین‌المللی کار و سازمان بهداشت جهانی).
۶. رویه‌های قضایی بین‌المللی.
۷. اسناد سازمان کنفرانس اسلامی.
8. CCPR Committee, General Comment 19, protection of the family, the right to marriage and equality of the spouses (Art. 23) (1990).
9. CCPR Committee, General Comment No 18, Non –discrimination, 1989; No. 28: Article 3 (The Equality of Rights between Men and Women), 29/3/2000.
10. CEDAW Committee, General Recommendation No. 21 (13th session, 1994), Equality in marriage and family relations; No. 24 (20th session, 1999) on article 12: Women and health, No. 29 (54th session, 2013), Economic consequences of marriage, family relations and their dissolution; No.19 (1992) on Violence against Women.
11. CESCR Committee, General Comment 16, Article 3: the equal right of men and women to the enjoyment of all economic, social and cultural rights, (Thirty- fourth session, 2005); No 4, The Right to Adequate Housing (Art 11,1), 1991
12. Convention on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriage(1962).
13. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, (1979).
14. Convention on the Nationality of Married Women, (1957).
15. Convention on the Rights of Persons with Disabilities, (2006).
16. Convention on the Rights of the Child
17. CRC Committee, General Comment No.17, Rights of the child (Art.24):07/04/89.
18. International Convention on the Protection of the Rights of all Migrant Workers and Members of their Families, (1990).
19. U.N Covenant on Civil and Political Rights CCPR Commentary, 2nd 2007 Nowak, Manfred Revised Edition, Oxford University Press.

سرفصل دروس تکمیلی

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
خانواده در قرآن و سنت				Family in the Quran and Sonnat		
تعداد واحد: ۳ واحد تعداد ساعت: ۴۸ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	جبرانی	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
- آشنایی با نگرش سیستمی نظام اسلام در حوزه خانواده - آشنایی با سیره خانوادگی معصومین (علیهم السلام) - آشنایی با عوامل تحکیم خانواده و آسیب‌ها و عوامل فروپاشی آن - زمینه‌سازی جهت برنامه‌ریزی و فرهنگ‌سازی بر پایه معارف قرآنی و سیره اهل بیت (علیهم السلام) - تقویت نقش خانواده در ثبات و تعالی جامعه - زمینه‌سازی جهت ارائه الگوی کارآمد در عصر بحران خانواده - نقد و ارزیابی آراء و اندیشه‌های موجود در خصوص نظام خانواده						
سرفصل درس:						
- ساختار نظام جامع خانواده در اسلام - تعریف و ویژگی‌های نظام و معرفی خرده نظام‌های اسلام (نظام تکوینی، ارزشی، حقوقی) و روابط بین این نظام‌ها، جایگاه خانواده در این نظام. - جایگاه انسانی زن و مرد در قرآن - تعریف خانواده و اقسام آن - نقش و وظایف افراد خانواده در قرآن - اصول حاکم بر روابط اعضای خانواده (روابط عاطفی، روابط حقوقی، روابط عقلانی). اصل تحکیم و حفظ خانواده، اصل تقدم اخلاق بر حقوق: - اصل ثبات و امنیت، اصل تأمین نیازهای عاطفی - اصل کرامت انسانی، اصل عدالت - اصل احسان - اصل مصلحت - اصل کفویت، اصل تفاهم و مشاوره - اصل عفاف، اصل تعلیم و تربیت - اصل مدیریت و پاسداری - اصل اطاعت و احترام - قاعده عدالت.						

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. مهدوی کنی، صدیقه (۱۳۸۲). ساختار گزاره‌های اخلاقی قرآن (رویکردی معناشناسی). تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۲. سبحانی، محمدتقی (۱۳۸۲). الگوی جامع شخصیت زن مسلمان. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.
۳. زیبایی نژاد، محمدرضا سبحانی، محمدتقی (۱۳۸۸). درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام (بررسی مقایسه‌ای دیدگاه اسلام و غرب). قم: دار النور.
۴. جوادی آملی، عبدالله (۱۳۷۲). زن در آینه جلال و جمال. تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.
۵. حکمت نیا، محمود و همکاران (۱۳۸۶). فلسفه حقوق خانواده. تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان.
۶. محمدی ری‌شهری، محمد؛ پسندیده، عباس (۱۳۹۵). تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث. مترجم: حمیدرضا شیخی. قم: نشر دار الحدیث.
۷. طباطبائی، محمدحسین (۱۳۷۷). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: دارالکتب الاسلامیه.
۸. طبرسی، فضل بن حسن (۱۴۲۷). مجمع‌البیان فی تفسیر القرآن. تحقیق و تصحیح: سید هاشم رسولی محلاتی. تهران: مکتبه العلمیه الاسلامیه.
۹. مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۶۸). تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه.
۱۰. ملاصدرا، صدرالدین محمد الشیرازی (۱۳۸۶). مفاتیح الغیب، تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدرا.

منبع فرعی:

۱. مجموعه مقالات نخستین هم‌اندیشی بررسی مسائل و مشکلات زنان (۱۳۸۲). قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
نقد مبانی و مسائل خانواده در غرب				Critique of the foundations and issues of the family in the West		
تعداد واحد: ۳ واحد تعداد ساعت: ۴۸ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		ندارد
آموزش تکمیلی عملی:		جبرانی تکمیلی الزامی اختیاری				کارگاه
						نظری
						عملی
						نظری
						عملی
سفر علمی						سایر:
اهداف درس:						
- آشنایی با فلسفه حقوق خانواده در نظام حقوقی اسلام و نظام حقوقی غرب - آشنایی با مسائل مطرح در حقوق خانواده در جهان اسلام و غرب - پاسخ به شبهات و آسیب شناسی تطبیقی مسائل خانواده - بررسی بحران خانواده ها و آموزش روش حل مسئله (بر اساس راهکارهای فقهی حقوقی)						
سرفصل درس:						
- تبیین مفهومی در نگاه کلان - مقایسه رویکردهای تئوریک غرب و اسلام در موضوع خانواده - جریان شناسی فمینیسم در غرب - سیر تاریخی شکل گیری واژه فمینیسم - بررسی علل اجتماعی اقتصادی شکل گیری فمینیسم - مبانی فمینیسم - بررسی علل اقتصادی سیاسی پیدایش فمینیسم - تأثیرات مکتب اومانیسم در شکل گیری جنبش فمینیسم - بررسی مبانی فمینیسم (مانند لیبرالیسم، اصالت لذت، راسیونالیسم و...) - مکاتب فمینیستی و مبانی انسان شناختی و فلسفی آن - علل شکل گیری فمینیسم در ایران و سایر جوامع و چالش های کنونی - مبانی انسان شناختی و حقوق انسانی زن در اسلام و غرب (با نقدی مستند بر اندیشه غرب) - جایگاه، منزلت، شخصیت و ماهیت حقوق انسانی زن و مرد در اندیشه متفکران غرب (روسو، کانت، نیچه، افلاطون، ارسطو، سیمون دوبوار، جان لاک) - جایگاه، منزلت، شخصیت و ماهیت حقوق انسانی زن و مرد در اندیشه اندیشمندان مسلمان مانند امام خمینی (ره)، آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مدظله العالی)، شهید صدر، شهید مطهری و...) - ازدواج و جایگاه آن و ماهیت خانواده و کارکردهای آن در اندیشه غرب و اسلام - رویکرد غرب به پدیده ازدواج و ماهیت خانواده در آرا اندیشمندان غربی (افلاطون، ارسطو، روسو، کانت، نیچه، آگوستین، فدیس، جان استوارت میل، جان لاک) - رویکرد غرب به پدیده ازدواج و ماهیت خانواده در آرا اندیشمندان مسلمان (امام خمینی (ره)، آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مدظله العالی)، شهید مطهری، شهید صدر) - پیامدهای منفی آموزه های فمینیستی در اسناد بین الملل و رویکرد اسلام						

- پیامدهای اخلاقی، اقتصادی، فرهنگی در حقوق خانواده
- نظام خانواده سنتی، ارزش‌های خانواده در نظام حقوقی اسلام
- پیامدهای اجتماعی، اعتقادی رویکرد فمینیستی در حقوق خانواده
- جایگاه و شخصیت زن در نظام آفرینش در آیات قرانی و سیره معصومین (ع)

❖ حقوق فمینیستی

- نقد و بررسی طرح تساوی، طرح تغییر، مفهوم و دلیل برابری و تفاوت و پاسخ به شبهات این زمینه با استفاده از آرایه‌های حقوقی اسلام (مانند کتاب نظام حقوق زن در اسلام شهید مطهری)

❖ جرم و جنسیت

- علل بزهکاری با توجه به عامل جنسیت
- نظریه‌های فمینیستی درباره جرم و جنسیت

❖ نظریه عدالت جنسیتی و نقد نظریه تبعیض جنسیتی

- بررسی تطبیقی نظریه عدالت جنسیتی و تبعیض جنسیتی در مورد زن در اسلام و غرب

❖ مؤلفه‌های خانواده الگو و اصول حاکم بر آن

- اصل عدالت، اصل آزادی تبیین اصل قوامیت و مدیریت خانواده
- اصل استقلال مالی زوجین، رژیم مالی خانواده و اصول حاکم بر آن
- چیستی فلسفه حقوق خانواده (اصل تقدم اخلاق بر حقوق در نظام خانواده)
- روش‌های همسازی فرهنگی جهت تحکیم بنیان خانواده
- نظریه خانواده‌درمانی و راهکارهای آن در مقابله با آسیب‌ها در حقوق اسلام

❖ نقش فرهنگ و تعاملات فرهنگی بر خانواده

- بررسی جایگاه و تأثیر فرهنگ در نظام خانواده
- آسیب‌شناسی مسئله تعاملات سایبری و آثار آن در شخصیت زن و کارکرد خانواده

❖ نقش عفاف و حجاب در امنیت فرد و جامعه (الزامات قانونی، التزامات، بایسته‌ها و کارکردها)

- بررسی جایگاه و تأثیر عفاف در تحکیم نظام خانواده
- بررسی نقش و تأثیر عفاف و حجاب در افزایش نرخ ازدواج و کاهش طلاق
- بررسی نقش و تأثیر عفاف و حجاب در امنیت فرد و اجتماع و کاهش جرائم اجتماعی و راهکارهای فقهی حقوقی اشاعه عفاف
- مفهوم روسپی‌گری (واقعیت‌ها، بایدها، علل و عوامل آن در غرب با چشم‌اندازی بر متون دینی و نقش آن در مسائل خانواده)

❖ سیاست‌های کلان ابلاغی و نظام خانواده (بایسته‌ها، چالش‌ها، تعارضات قوانین)

- بررسی تعارضات قوانین و سیاست‌های کلان ابلاغی آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در حوزه مسائل زنان و خانواده (سیاست‌های کلان ابلاغی جمعیت، خانواده، فرهنگی و تعارضات آن‌ها با قوانین مصوبات و مقرری‌ها)

❖ بایسته‌های حقوقی و کودکان در نظام خانواده

- بایسته‌های حقوقی در استیفای حقوق کودک (پدیده کار کودکان، کار اجباری، کودکان خیابانی و نهادهای حمایتی، چالش‌های حقوقی کودکان در نهاد خانواده)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع اصلی: ۱. باقری، خسرو (۱۳۸۲). مبانی فلسفی فمینیسم. تهران: انتشارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دفتر برنامه‌ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی. ۲. الطباطبائی، سید محمدحسین (۱۳۶۲). المیزان فی تفسیر القرآن. تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ چهارم.

۳. طبرسی، فضل بن حسن (۱۴۲۵ ق). مجمع‌البیان فی تفسیرالقرآن. قم: ناصر خسرو. چاپ هفتم.
۴. عظیم زاده اردبیلی، فائزه؛ ذبیحی، عاطفه (۱۳۹۳). مبانی حقوق خانواده در اسلام و غرب. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق.
۵. کلینی، ابوجعفر محمد بن یعقوب (۱۴۰۷ ق). اصول الکافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ چهارم.
۶. گرجی، ابوالقاسم (۱۳۸۴). بررسی تطبیقی حقوق خانواده. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۷. مطهری، مرتضی (۱۳۸۲). نظام حقوق زن در اسلام، قم: صدرا.
۸. بستان، حسین (۱۳۸۲). نابرابری و ستم جنسی از دیدگاه اسلام و فمینیسم. قم: انتشارات پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
۹. بستان، حسین (۱۳۸۳). اسلام و جامعه‌شناسی خانواده. قم: انتشارات پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

منابع فرعی:

۱. رسالات، مقالات علمی مرتبط
2. Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against women, CEDAW Committee, 14May1998, UN document.
3. Convention on the rights of the child 1989 (CRC).

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
روانشناسی خانواده				Family Psychology		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	تکمیلی
				سمینار	نظری	الزامی
				سفر علمی	عملی	اختیاری
				سایر:	نظری	
					عملی	
اهداف درس:						
- آشنایی با ماهیت و کارکردهای روان شناختی خانواده - آشنایی با نظریه های روان شناختی خانواده - شناخت عوامل و موانع تأثیرگذار بر روابط و عملکرد اعضای خانواده - شناسایی مهارت ها و عوامل مؤثر بر صمیمیت زناشویی - تحلیل روان شناختی از تفاوت های جنسیتی و تعارضات خانوادگی - توجه به مسائل و مشکلات مبتلا به نظام خانواده - توانمندسازی در استفاده از مهارت های ارتباطی در روابط زناشویی و والدگری - آشنایی با نیازهای رشدی و راهکارهای تربیت فرزند در دوره های کودکی و نوجوانی						
سرفصل درس:						
- کلیات - تعریف، ماهیت و تاریخچه خانواده - فرهنگ ازدواج و تشکیل خانواده در ایران - کارکردهای روان شناختی و نقش ها و سبک های مدیریتی در خانواده - دیدگاه های نظری در حوزه روانشناسی خانواده - عناصر تشکیل دهنده خانواده و ویژگی های روان شناختی هریک از آن ها - الگوها و سبک های ارتباطی خانواده و قوانین و قواعد حاکم بر آن - تحلیل ساختار و عملکرد خانواده - روابط زوجین - شناخت نیازها و تفاوت های زن و مرد در جنبه های مختلف - عوامل مؤثر بر رضایت و صمیمیت زناشویی - مهارت های زندگی زناشویی - راهکارهای حل تعارض و مدیریت روابط زوجین - روابط والدین و فرزندان - ابعاد و مراحل رشد و تطور انسان در دوره های مختلف زندگی - ویژگی ها و نیازهای رشد و تربیت کودکان و نوجوانان - سبک های فرزند پروری والدین - آسیب شناسی خانواده						

- ساختارهای معیوب و آسیب‌زای خانواده
- آسیب‌های روانی خانواده
- خانواده و آسیب‌های اجتماعی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع:

۱. سالاری فر، محمدرضا (۱۳۹۱). خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. تهران: سمت.
۲. السون، دیوید اچ؛ دفرین، جان؛ السون، ایمی کی (۱۳۹۵). مهارت‌های ازدواج و روابط زناشویی کارآمد. مترجم: احمدرضا بحیرایی و نادر فتحی. تهران: رشد.
۳. شکوهی یکتا، محسن (۱۳۹۱). روانشناسی خانواده. تهران: انتشارات تیمورزاده.
۴. مک کی، متیو؛ فنینگ، پاتریک وپالگ، کیم (۱۳۹۷). مهارت‌های زندگی زناشویی. مترجم: شهرام محمدخانی و قدرت عابدی. تهران: انتشارات رشد.
۵. بستان، حسین (۱۳۹۰). خانواده در اسلام. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۶. رایس، فیلیپ (۱۳۹۶). روانشناسی رشد انسان در طول زندگی. مترجم: مهشید فروغان. تهران: ارجمند.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
روش تحقیق				Research Method		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
			تکمیلی	عملی		کارگاه
			الزامی	نظری		سمینار
			اختیاری	عملی		سفر علمی
				نظری		سایر:
				عملی		

اهداف درس:

❖ آشنایی با اصطلاحات مهم روش تحقیق و پژوهش

❖ آشنایی با روش های مختلف تحقیقات کمی و کیفی و نحوه مستندسازی اطلاعات

❖ آشنایی با جستجوگرهای اطلاعاتی به صورت عملی و توانمندسازی در جهت نگارش و ویراستاری صحیح پایان نامه

سرفصل درس:

❖ مقدمات پژوهش:

• مفهوم پژوهش، مفهوم تحقیق و وجه تمایز آن با سایر مفاهیم مشابه، ضرورت پژوهش، ویژگی های پژوهش، زمینه های پژوهش، مراحل پژوهش

• واژه های رایج و مشترک در روش های تحقیق علمی: نظریه یا تئوری، فرضیه، قانون، جمعیت آماری، گروه نمونه، متغیر و انواع آن

• انواع پژوهش (از نظر نوع، نتایج و کاربرد آن ها: ابتکاری (بنیادی)، تأییدی (توسعه ای)، کاربردی)

• انواع پژوهش (به لحاظ ماهیت موضوع و روش: اکتشافی، توصیفی)

❖ طراحی تحقیق:

• ضرورت طرح تحقیق، مسئله محوری در تحقیق، اقسام نظریه پردازی تعیین موضوع کلی غربالگری موضوعات، دامنه عنوان

• انتخاب مسئله نهایی، طراحی سؤالات تحقیق، اقسام فرضیات و فرضیه نویسی

• چگونگی نگارش بیان مسئله، ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق، پیشینه تحقیق (نظری، عملی) ساختار تحقیق (فهرست عناوین تحقیق)، منابع و مآخذ

• روش های پژوهش: (توصیفی: همبستگی، پیمایشی، علی مقایسه ای، موردی، تحلیل محتوا تاریخی، تجربی)، روش های کمی (اثبات گرا) و کیفی

❖ اجرای تحقیق:

• شناسایی منابع معتبر و مرتبط با مسئله تحقیق، گزینش اطلاعات اولیه مرتبط از منابع معتبر شناسایی شده، مجموعه سازی از اطلاعات اولیه

• روش های جمع آوری اطلاعات (کتابخانه ای، میدانی) مصاحبه، پرسش نامه

• ارزیابی و پردازش اطلاعات

• تکمیل یادداشت ها جهت پاسخ به سؤالات تحقیق

• آموزش روش نقد متون، آموزش گزارش نویسی، آموزش خلاصه نویسی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

❖ ارائه تحقیق:

- آموزش مقاله نویسی: ساختار مقالات علمی، چکیده نویسی، واژگان کلیدی، مقدمه نویسی، محتوای مقاله، نتیجه گیری
- آموزش پایان نامه نویسی، ساختار پایان نامه
- چگونگی ارجاع دهی و مستندسازی
- آیین نگارش و ویرایش فنی و محتوایی

❖ معرفی و آموزش عملی چگونگی استفاده از سایت های معتبر علمی و جستجوگرهای تحقیقاتی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
*	*	*	به تشخیص استاد

منابع:

۱. آل کجفاف، حسین (۱۳۹۵). روش تحقیق در علم حقوق با تأکید بر پایان نامه نویسی. تهران: انتشارات جنگل.
۲. جاوید، محمدجواد (۱۳۹۴). روش تحقیق در علم حقوق. تهران: مخاطب.
۳. حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۹۵). مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت.
۴. حیاتی، علی عباس (۱۳۹۵). روش تحقیق در علم حقوق. تهران: میزان.
۵. صبری، نورمحمد (۱۳۹۵). درآمدی بر روش تحقیق در حقوق. تهران: میزان.
۶. عبداللهی، عبدالله؛ جوان، جعفر (۱۳۸۹). درآمدی بر فلسفه علم و پژوهش در علوم انسانی روش شناسی (کتاب دوم). تهران: چاپار.
۷. قرا ملکی، احد فرامرز (۱۳۹۵). روش شناسی مطالعات دینی. مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
۸. قره باغی، ونوس (۱۳۹۴). روش تحقیق در حقوق. تهران: مجد.
۹. کاتوزیان، ناصر (۱۳۸۹). روش تجربی تحقیق در حقوق. تهران: شرکت سهامی انتشار.
۱۰. کانویل، مایک مک (۱۳۸۹). روش تحقیق در حقوق. نادر هوشمندیار. تهران: هزاره سوم.
۱۱. نادری، عزت الله؛ سیف، مریم (۱۳۹۵). روش های تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی. تهران: ارسباران.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
قواعد فقه				Rules of Islamic Jurisprudence		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			جبرانی		کارگاه	
			تکمیلی		سمینار	
			الزامی		سفر علمی	
			اختیاری		سایر:	
			عملی			
اهداف درس:						
❖ آشنایی با قواعد فقهی کاربردی در نظام حقوق خانواده و تأثیر آن در حل مسائل خانواده ❖ توانایی در تطبیق قواعد کلی بر موارد جزئی و مسائل فرعی حوزه خانواده						
سرفصل درس:						
❖ جرائمی که مجازات خاص و معین ندارند • قاعده التعزیر بما یراه الحاکم و جرائم مشمول آن: ○ جرائم حوزه ولایت: ▪ جرائم مالی پدر و جد پدری نسبت به اموال فرزند، ترک انفاق، رها کردن کودک، مرگ ناشی از عدم رضاع، ترک حضانت ○ ازدواج با دختر غیر بالغ و باکره رشیده ❖ تدلیس و فریب در ازدواج ❖ مفهوم قاعده و موقعیت آن در اجتهاد مبتنی بر فقه حکومتی، تاریخ تدوین قواعد فقهی، تفاوت قاعده فقهی با قاعده‌های اصولی و نظریه فقهی و ضابطه فقهی، اقسام قواعد، شیوه‌های ظهور و استخراج ❖ کاربرد قواعد مرتبط با فقه خانواده با رویکرد حقوق خانواده از قبیل: • قاعده لاضرر • قاعده لاجرح • قاعده ولایت حاکم بر ممتنع • الامتناع بالاختیار • قاعده نفی سبیل • قاعد الزام • قاعده حرمت اعانت بر اثم و عدوان ❖ قاعده فراش و قاعده عدالت، قاعده شروط، قاعده اصاله الصحه، قاعده ربا، قاعده امکان						
روش ارزشیابی:						
میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
*	*	به تشخیص استاد				

منابع اصلی:

۱. الموسوی البجنوردی، حسن. (۱۳۸۹). قواعد الفقہیہ. قم: موسسہ اسماعیلیان.
۲. الشہید الثانی، زین الدین. (۱۳۷۵). فوائد القواعد. تحقیق: ابوالحسن المطلبی. قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

منابع فرعی:

۱. لنراقی، احمد بن محمد مهدی (۱۳۷۵). عوائد الایام، حققه مرکز الابحاث و الدراسات الاسلامیہ، قم: مکتب الاعلام الاسلامی.
۲. مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۷۰). قواعد الفقہیہ. قم: امام علی بن ابیطالب (ع).
۳. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۷۳). قواعد فقہ. تہران: سمت.
۴. المصطفوی، محمد کاظم (۱۳۷۱). قواعد: مائتہ قاعدہ فقہیہ معنا و مدرکا و موردا. قم: موسسہ النشر الاسلامی.
۵. شبیری زنجانی، موسی (۱۴۱۹). کتاب النکاح. قم: موسسہ پژوهشی رای پرداز.
۶. مکارم شیرازی، ناصر (۱۴۲۴). کتاب النکاح. قم: امام علی بن ابی طالب (ع).
۷. سبحانی، جعفر (۱۴۱۴). نظام الطلاق فی الشریعہ الاسلامیہ الغراء. قم: موسسہ امام صادق (علیہ السلام).
۸. لنکرانی، محمد (۱۴۲۱). تفصیل الشریعہ فی شرح تحریر الوسیلہ. قم: مرکز فقہی ائمہ اطہار (ع).

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
حقوق خانواده و تحولات نوین پزشکی				New developments in medical and family		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	تکمیلی
				سمینار	نظری	الزامی
				سفر علمی	عملی	اختیاری
				سایر:	نظری	
					عملی	
اهداف درس:						
- آشنایی دانشجویان با مسائل نوین در خصوص تحولات پزشکی مؤثر در حقوق خانواده - تقویت قدرت استنباط و تجزیه و تحلیل فقهی حقوقی دانشجویان در مسائل حادث پزشکی مؤثر در حقوق خانواده - توانمندی حل مسائل حقوقی در خصوص تحولات پزشکی مؤثر در حقوق خانواده						
سرفصل درس:						
- درمان ناباروری و تکنولوژی باروری - انتقال گامت و جنین - اجاره رحم - جراحی پلاستیک و درمان عیوب - درمان عیوب زوج - درمان عیوب زوجه - جراحی پلاستیک و حقوق زوجین - تغییر جنسیت - مفهوم - آثار حقوقی - شبیه سازی - حکم شبیه سازی - آثار حقوقی شبیه سازی - سقط جنین - انواع سقط جنین - احکام و قوانین مربوط به سقط جنین - اختلالات روانی و آثار حقوقی آن (ولایت، حضانت، فسخ نکاح، طلاق، حق قسم و ...) - بررسی ماهیت و آثار جنون - ماهیت مرگ مغزی و آثار حقوقی آن در ارتباط با خانواده - تنظیم نسل یا جمعیت						
روشنی ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
	*	*	به تشخیص استاد			

منابع اصلی:

۱. محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۱). فقه پزشکی. تهران: انتشارات حقوقی با همکاری انجمن علمی حقوق پزشکی ایران.
۲. قاسمی، محمدعلی (۱۳۹۵). دانشنامه فقه پزشکی. قم: مرکز فقهی ائمه اطهار (ع).
۳. رضایا معلم، محمدرضا (۱۳۸۶). باروری‌های پزشکی از دیدگاه فقه و حقوق، مؤسسه بوستان کتاب.
۴. دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی (۱۳۸۶). مسائل مستحدثه پزشکی، شبیه‌سازی. قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
۵. عباسی، محمود (۱۳۸۲). سقط جنین. تهران: حقوقی.

منابع فرعی:

۱. فصلنامه فقه پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی.
۲. فصلنامه حقوق پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
اجرای احکام و تصمیمات قضایی خانواده				Execution of rulings and judicial decisions of the family		
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	کارگاه
			تکمیلی		نظری	
			الزامی		عملی	
			اختیاری		نظری	
			عملی		سفر علمی	
هدف درس:						
❖ آشنایی با نحوه اجرای آراء صادره از دادگاه خانواده و شورای حل اختلاف در دعاوی خانوادگی						
سرفصل درس:						
❖ اهمیت اجرای احکام ❖ شرایط احکام قابل اجرا • احکام صادره از دادگاهها • احکام صادره از شورای حل اختلاف ❖ انواع حکم (اعلامی، اجرایی) ❖ تشکیلات اجرای احکام مدنی خانواده ❖ ترتیب اجرای احکام در خانواده: • اجرای احکام مالی: ○ توقیف اموال ○ فروش اموال ○ اعتراض شخص ثالث ○ تأدیه طلب ○ بازداشت ممتنع از پرداخت • اجرای احکام غیرمالی: ○ طلاق: مهلت اجرای رأی طلاق ○ طریقه اجرای رأی طلاق ○ حضانت و ملاقات طفل ○ تمکین (اعلامی یا اجرایی بودن آن و آثار اعلامی بودن حکم تمکین) ○ منع اشتغال (اعلامی یا اجرایی بودن حکم منع اشتغال و آثار آن) • اجرای احکام صادره از دادگاههای خارجی • هزینههای اجرایی دعاوی خانوادگی						
روش ارزشیابی:						
میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
-	*	*				

منابع اصلی:

۱. الماسی، نجادعلی (۱۳۶۹). شناسایی و اجرای احکام مدنی خارجی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، تهران: دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران: شماره ۲۵.
۲. اسدی، لیلا سادات؛ شکری، فریده (۱۳۹۱). آیین دادرسی مدنی ویژه امور و دعاوی خانوادگی. تهران: دانشگاه امام صادق (ع)
۳. مدنی، سید جلال‌الدین (۱۳۷۲). آیین دادرسی مدنی - اجرای احکام، جلد ۳، تهران: کتابخانه گنج دانش، چاپ سوم
۴. مهاجری، علی (۱۳۸۸). شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی، تهران: انتشارات فکر سازان.

منابع فرعی:

۱. قانون اجرای احکام مدنی ۱۳۵۶.
۲. مجموعه قوانین و مقررات خانواده.

دانشگاه امام صادق علیه السلام

کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»

نام درس به فارسی:

کارورزی

نام درس به انگلیسی:

Internship

آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	نوع درس:	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت
	کارگاه	عملی			
	سمینار	نظری			
	سفر علمی	عملی			
	سایر:	نظری			
		عملی			

اهداف درس:

آشنایی و تقویت توانمندی در نگارش حقوقی

آشنایی و تقویت توانمندی در استفاده از قواعد و اصول فقه در استدلال های حقوقی و نقد آرای دادگاه ها

ارتقای قدرت استنباط و تحلیل دانشجویان در تصمیمات محاکم

آشنایی با سیستم و واحدهای مختلف دادگاه ها

سرفصل درس:

آشنایی با مراحل ثبت دادخواست تا تعیین وقت دادرسی و اجرای حکم و آشنایی با کارمندان قضایی

حضور در مجتمع قضایی و بازدید از واحدهای مجتمع (کنترل دادخواست، معاونت ارجاع، نقش تمبر، دفتر شعبه ارجاعی، اتاق قاضی و واحد اجرای حکم...)

آشنایی با روند رسیدگی به دعاوی خانوادگی و صدور حکم دادگاه

حضور در شعبه دادگاه و مطالعه پرونده های خانواده و تهیه گزارش

تمرین فن مصاحبه با متقاضی برای انتخاب راه حل مشکل حقوقی

طرح پرونده های حقوقی و ارتباط با مراجعه کننده مجازی

آموزش نگارش حقوقی (اظهارنامه، لایحه دفاعیه برای ارائه در جلسات دادگاه، لایحه تجدیدنظرخواهی)

آموزش فنون دفاع (اخلاق حرفه ای و نحوه طرح ایرادات شکلی و ماهوی در دادگاه و رعایت تشریفات و آداب دادگاه)

اجرای محکمه مجازی

نقد و بررسی آرای قضایی صادره و تحلیل آنان

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
–	–	*	*

منابع اصلی:

۱. حبیبی تبار، جواد (۱۳۹۴). گام به گام با حقوق خانواده. تهران: میزان.

۲. زندی، محمدرضا (۱۳۸۸). داوری، قضایی دادگاه های تجدیدنظر استان تهران در امور مدنی. هران: انتشارات شرکت زیتون چاپ بهاران.

۳. زندی، محمدرضا (۱۳۸۸). طلاق، نکاح، حضانت، رویه قضایی دادگاه های تجدیدنظر استان تهران در امور خانواده. تهران: شرکت زیتون چاپ بهاران.

۴. صالحی راد، محمد (۱۳۸۸). آئین نگارش آرا قضایی. تهران: مجد.

منبع فرعی:

مجموعه قوانین و مقررات خانواده.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق - گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
آسیب شناسی قوانین و مقررات خانواده				Family Pathology Rules and Regulations		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	جبرانی
				سمینار	نظری	تکمیلی
				سفر علمی	عملی	الزامی
				سایر:	نظری	اختیاری
					عملی	اختیاری
اهداف درس:						
❖ آشنایی با جایگاه، کاربرد و آثار و ویژگی های قانون در خانواده						
❖ آشنایی با تأثیر قوانین جاری در تشکیل و تحکیم خانواده						
سرفصل درس:						
❖ کلیاتی در باب قوانین خانواده:						
• قانون (تعریف، مفهوم و ضرورت وجودی آن)						
• قانون خانواده، جایگاه و ویژگی های ضروری قوانین خانواده شامل قابلیت انعطاف، ارشادی بودن و غیره						
• آسیب شناسی قوانین جاری مربوط به خانواده در تشکیل و تحکیم آن:						
• قوانین حاکم بر انعقاد نکاح						
• قوانین حاکم بر دوران زوجیت (بین زوجین و فرزندان)						
• قوانین حاکم بر روابط افراد خانواده حین انحلال نکاح (طلاق، فسخ نکاح، انقضاء و بذل مدت)						
• قوانین حاکم بر روابط افراد خانواده پس از انحلال نکاح (حضانت و ولایت فرزندان، ارث و عده)						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
-	-	*	*			
منابع اصلی:						
۱. امامی، حسن (۱۳۸۴). حقوق مدنی. تهران: کتابفروشی اسلامیة.						
۲. صفایی، حسین، امامی، اسدالله (۱۳۷۲). حقوق خانواده. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.						
۳. کاتوزیان، ناصر (۱۳۷۸). حقوق مدنی خانواده. تهران: شرکت سهامی انتشار.						
۴. محقق داماد، مصطفی (۱۳۶۵). بررسی فقهی حقوقی خانواده. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.						
۵. مهر پور، حسین (۱۳۷۹). حقوق زن از منظر حقوق داخلی، مبانی فقهی و موازین بین المللی. تهران: اطلاعات.						
منابع فرعی:						
۱. مجموعه قوانین و مقررات خانواده.						
۲. پیشنهاد های اجتهادی ارائه شده از سوی مراجع مختلف از جمله مرکز پژوهش های مجلس، مرکز امور زنان.						

دانشگاه امام صادق علیه السلام

کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»

نام درس به فارسی:

جامعه‌شناسی خانواده

نام درس به انگلیسی:

Family Sociology

آموزش تکمیلی عملی:	نظری	جبرانی	نوع درس:	پیش‌نیاز: ندارد هم‌نیاز: ندارد	تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت
	عملی				
	نظری	تکمیلی			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				

هدف درس:

آشنایی با خانواده از منظر جامعه‌شناسی و شناخت مسائل، تهدیدات، آسیب‌ها و چالش‌های آن

سرفصل درس:

زمینه‌های ظهور جامعه‌شناسی خانواده و موضوع آن

تاریخچه خانواده در ایران و ویژگی‌های خانواده در ایران معاصر

الگوهای خانواده و تغییرات ساختاری آن

ساختار خانواده

انواع خانواده، تقسیم‌کار در خانواده و توزیع قدرت در خانواده

کارکردهای خانواده

دیدگاه‌های نظری عمده در حوزه جامعه‌شناسی خانواده

خانواده از منظر ساخت‌گرایان، کارکردگرایان، نظریه تکاملی، تضاد، مبادله، کنش متقابل نمادین و ...

تمایز جنسی در خانواده

ساختار قدرت، نقش‌ها و تقسیم‌کار

ازدواج و شیوه‌های همسرپایی

نرخ ازدواج، سن ازدواج، قواعد همسرگزینی، تعدد زوجات و...

چالش‌ها و آسیب‌های خانواده

اشتغال زنان، مسئله شکاف بین نسلی در خانواده، خشونت در خانواده، طلاق و جدایی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
–	–	*	*

منابع:

۱. آبوت، پاملا؛ والاس، کلا (۱۳۸۱). جامعه‌شناسی زنان؛ منیژه نجم عراقی. تهران: نشر نی.

۲. شیخی، محمدتقی (۱۳۸۰). جامعه‌شناسی زنان و خانواده. تهران: شرکت سهامی انتشار.

۳. گویت، اشتیاق (۱۳۸۰). جامعه‌شناسی جنسیت. کتابون بقی. تهران: نشر دیگر.

۴. اعزازي، شهلا (۱۳۸۷). جامعه‌شناسی خانواده با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده. تهران: نشر روشنگران و مطالعات زنان.

۵. آبادی، محمدتقی (۱۳۸۹). جامعه‌شناسی خانواده ایرانی، تهران: نشر سمت.

۶. دبستان نجفی، حسین (۱۳۸۳). اسلام و جامعه‌شناسی خانواده، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

۷. بستان، حسین (۱۳۸۰). اسلام و تفاوت‌های جنسیتی در نهادهای اجتماعی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ تهران: دفتر امور بانوان وزارت کشور

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
فلسفه حقوق خانواده				The philosophy of family law		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی
				کارگاه	عملی	جبرانی
				سمینار	نظری	تکمیلی
				سفر علمی	عملی	الزامی
				سایر:	نظری	اختیاری
				عملی	عملی	
اهداف درس:						
- آشنایی تفصیلی و عمیق با نظریات ارائه شده توسط اندیشمندان در خصوص فلسفه و اهداف حقوق خانواده - توانایی بررسی دیدگاه‌های مربوطه در خصوص ماهیت، موضوع، غایت، قلمرو، مبانی و منطق خانواده - مقایسه تطبیقی فلسفه حقوق خانواده در اسلام و غرب						
سرفصل درس:						
- مفاهیم و کلیات - فلسفه حقوق، فلسفه مضاف، منطق حقوق، فلسفه حقوق خانواده - اهمیت، ماهیت، قلمرو و غایت - انواع نظریه‌ها در فلسفه حقوق - نظریه‌های تحلیلی، تجویزی و دستوری - ماهیت و مبانی و جایگاه حقوق خانواده در نظام‌های حقوقی - منابع حقوق خانواده - رویکردهای فلسفی به حقوق خانواده - رویکرد قراردادی، رویکرد سازمانی، رویکرد ترکیبی و ... - روش‌شناسی، موضوع‌شناسی و حکم‌شناسی حقوق خانواده - مبانی فلسفی اصول حاکم بر خانواده - مبانی فلسفی حقوق و تکالیف اعضای خانواده - رابطه نظام حقوق خانواده با سایر نظام‌ها (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی) - رابطه متقابل دولت و خانواده - چگونگی، چرایی، محدوده، الزامات و بایدها و نبایدها - فلسفه و ماهیت ضمانت اجرای نقض قواعد و قوانین حقوق خانواده						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
-	-	*	*			
منابع: ۱. آشنایی با اندیشه حقوقی، مترجم: بهروز جندقی، قم: مرکز انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره). ۲. حکمت علی محمد و همکاران (۱۳۸۶). فلسفه حقوق خانواده، ۳ جلد، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و انتشارات. ۳. دل‌و‌جو، خورشید (۱۳۸۰). فلسفه حقوق، ترجمه جواد واحدی، تهران: نشر میزان.						

۴. ضیایی فر، سعید (۱۳۸۲). جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد، قم: بوستان کتاب.
۵. قربان نیا، ناصر (۱۳۸۱). عدالت حقوقی، تهران: چاپ اول پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۶. قربان نیا، ناصر (۱۳۸۴). باز پژوهی حقوق زن، تهران: انتشارات روز نو.
۷. کاتوزیان، ناصر (۱۳۷۷). فلسفه حقوق، تهران: شرکت سهامی انتشار، چاپ اول.
۸. خالد مسعود، محمد (۱۳۹۴). فلسفه حقوق اسلامی، مترجمان: محمدرضا ظفری، فخرالدین اصغری آقمشهدی، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.
۹. هادوی، مهدی (۱۳۸۵). مبانی کلامی اجتهاد. قم: خانه خرد اسلامی.

دانشگاه امام صادق علیه السلام						
کارشناسی ارشد «معارف اسلامی و حقوق – گرایش حقوق خانواده»						
نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:		
امور حسبی خانواده				Non-litigious matters family		
تعداد واحد: ۱ واحد تعداد ساعت: ۱۶ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد
						کارگاه
						سمینار
						سفر علمی
						سایر:
اهداف درس:						
- آشنایی با کلیات امور حسبی خانواده - بررسی و تشریح مواد قانونی مرتبط با امور حسبی خانواده - بررسی و تشریح منتخب آراء وحدت رویه و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه						
سرفصل درس:						
- رسیدگی به امور رشد، حجر و رفع آن - ولایت قهری - وصایت - قیمومت - امور مربوط به ناظر و امین اموال محجوران - امور مربوط به غایب مفقودالاثر - صدور گواهی حصر وراثت، - امور راجع به ترکه: مهر و موم ترکه و رفع آن، تحریر ترکه، تصفیه						
روش ارزشیابی:						
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه			
-	-	*	*			
منابع اصلی:						
- رودیجانی محمد مجتبی (۱۳۹۶). قانون امور حسبی در نظم حقوقی کنونی. تهران: عصر قلم. - حسینی سید محمدرضا (۱۳۹۸). تفسیر قضایی قانون امور حسبی. تهران: مجمع علمی و فرهنگی مجد. - فریده شکری، لیلا سادات اسدی (۱۳۹۷). شرح توجیهی لایحه اصلاح موادی از قانون امور حسبی. تهران: فکرسازان. - رمضانی، علی محمد (۱۳۹۶). قانون امور حسبی. تهران: مجمع علمی و فرهنگی مجد. - مرادی، امیر (۱۳۹۷). امور حسبی. تهران: دوراندیشان.						
منابع فرعی:						
- آیین نامه راجع به مواد ۲۷۹ و ۲۸۸ قانون امور حسبی. - آیین نامه راجع به ماده ۲۹۹ قانون امور حسبی. - آیین نامه حق الزحمه مدیر تصفیه و مدیر ترکه. - قانون تصدیق انحصار وراثت.						

۵. قانون اعتبار گواهی بنیاد شهید انقلاب اسلامی در خصوص حکم موت فرضی غایبان مفقودالاثر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس در محاکم صالح.
۶. گزیده آرای مرتبط همچون رای وحدت رویه شماره ۸۰۰، ۳۷، ۳۵۳۰، ۱۶۷۸، ۱۷۹۸، ۲۳۴، ۵۴، ۷۱۹، ۲۴۶۷.

